

Viharnik

Poštnina plačana pri
pošti Slovenj Gradec
Cena 2,90 €

naslovna tema

Ob tednu gozdov

gozdarstvo

Dan zemlje

veterina

**Zavetišče za male živali
Razborca**

kmetijstvo

**Stanka Kotnik iz Završ nad
Mislinjo – mlečna kraljica**

Ob Tednu gozdov – Gozd v srcu Evrope

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Slovenski gozdarji že več kot 30 let organiziramo najrazličnejše prireditve ob Tednu gozdov. Zadnjih 15 let s sodelovanjem drugih gozdarjev najrazličnejše aktivnosti organiziramo tudi gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije. Teden gozdov je vsako leto v zadnjem tednu v maju. Takrat se predstavljamo šolski in ostali javnosti. Odpiramo nove gozdne učne poti, vodimo številne ljubitelje narave po njih, se priklonimo zanimivim drevesnim vrstam in jih predstavimo širši javnosti, s šolarji pa izvajamo zanimive naravoslovne projekte. Letos je Teden gozdov potekal od 26. do 31. maja.

V letu, ko Slovenija predseduje državam EU, smo se gozdarji odločili predstaviti slovenski

gozd in načrtno sonaravno gospodarjenje tudi evropski javnosti. 29. maja so gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije ob pomoči stanovskih kolegov pripravili zanimiv program s predstavitvijo filma, posterja in zloženke o slovenskih gozdovih evropskim poslancem in drugim evropskim politikom. Osrednja centralna prireditev je potekala v prostorih Gozdarskega inštituta v Ljubljani. Slogan letošnjega Tedna goz-

Plakat – Gozd v srcu Evrope

dov je "Gozd v srcu Evrope". To sporočilo ima geografski in emocijski pomen.

Tudi v OE Slovenj Gradec smo pripravili najrazličnejše aktivnosti. Tako kot prejšnja leta smo koroški gozdarji s šolarji organizirali razne pohode po

gozdnih učnih in drugih poteh. 24. maja smo povabili pohodnike na GUP Rahtelov vrh. Avtor te zanimive poti Peter Cesar je 50 pohodnikom razkrival skrivnosti in zanimivosti gozdnega prostora v neposredni bližini Slovenj Gradca.

Udeležence kviza je pozdravila ravnateljica Druge osnovne šole Slovenj Gradec Boža Pirnat

Na začetku GUP Tičnica

Na točki 6

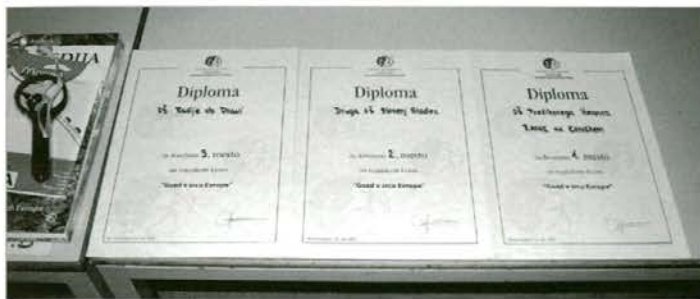
Ob bajerju

11. ekipa - ekipa učiteljic in učitelja

Gozdna učilna

Diplome

Ptice v gozdni krajini

Plakat

Radeljski gozdarji ZGS Krajevne enote Radlje so v radeljski knjižnici pripravili zanimivo razstavo o delovanju krajevne enote. Razstava je bila odprta od 19. do 31. maja. Obiskovalci so se lahko informirali o zanimivostih krajevne enote ob prebiranju 7 vodnikov in zloženek. Mislinjski gozdarji so imeli dan odprtih vrat na Gozdni učni poti Lopan v Mislinji tudi 29. maja

Osrednja območna prireditve pa je potekala 28. maja. Odlično smo izpeljali 11. regijski kviz o spoznavanju gozda na GUP Tičnica v Slovenj Gradcu. Kviz smo organizirali gozdarke in gozdarji ZGS OE Slovenj Gradec s sodelovanjem z Drugo osnovno šolo Slovenj Gradec. Uradni del se je pričel ob 8.30 uri v šolskem amfiteatru. Vse navzoče je pozdravila ravnateljica Boža Pirnat. Tekmovalke in tekmovalci so pregnali predtekmovalno tremo ob poslušanju in gledanju zanimivega kulturnega programa. Naravovarstveno naravnani nastop so izvedle učenke in učenci sodelujoče šole. Sledil je žreb ekip iz več kot 130 let starega karpuhovega klobuka. Ekipa so sestavljali sedmošolci iz koroških osnovnih šol. Ekipa je bilo

10, po končanem žrebanju pa so se podale na GUP Tičnica, ki se zaključi pri cerkvi sv. Jurija. Tekmovanje je potekalo po tej zanimivi gozdni učni poti. V vsaki ekipi so bili trije tekmovalci, ki so pod strogim nadzorom gozdarjev-kontrolorjev na stojščih reševali vprašanja. Vse ekipe so si po končanem tekmovalstvu ogledale zanimivo notranjost cerkve. Sledil je naj-

Kviz je bil tudi kulturno obarvan

bolj napet in težko pričakovani del kviza, to je razglasitev rezultatov. Pomočnik vodje ZGS OE Slovenj Gradec Branko Gradišnik je trem najboljšim ekipam podelil nagrade. Prvo mesto si je prislužila ekipa Osnovne šole Prežihovega Voranca z Raven na Koroškem. V ravenski ekipi so bili Živa Ledinek, Žiga Bogataj in Luka Čas. S svojim znanjem o gozdu si je 2. mesto priborila ekipa Druge osnovne šole Slovenj Gradec, katero so sestavljale Nastja Žunko, Rok Hodnik in Klavdija Koren. Jaka Kure, Matej Poročnik in Boštjan Krapež so zastopali ekipo Osnovne šole Radlje ob Dravi. Povzpeli so se na 3. mesto. Tudi ostale tekmovalke in tekmovalci so bili zelo dobri in si za-

služijo pohvalo. Vsi so pokazali veliko znanja o gozdu.

Ravnateljica Druge osnovne šole Slovenj Gradec Boža Pirnat, njenim sodelavkam, njihovim učenkam in učencem se zahvaljujemo za sodelovanje na 11. regijskem kvizu o spoznavanju gozda.

Teden gozdov so koroški gozdarji zaključili v planinski koči na Grohatu pod Raduho. V program gozdarskega tedna smo uvrstili tudi predavanje revirnega gozdarja Primoža Areha o varstvu najrazličnejših ekosistemov s poudarkom na zaščiti gorskega sveta, še posebno pa gorskega gozda. Predavanje je bilo namenjeno gorskim stražarjem in drugim ljubiteljem narave.

Gozd v srcu Evrope

Forest in the heart of Europe

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
Slovenia Forest Service

— Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., ☎ Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

22. april je dan, ko se doma in po svetu zamislimo, v kakšnem okolju živimo. Z najrazličnejšimi akcijami in ekološko obarvanimi dejanji se poklonimo naši Zemlji. Pobrskamo po kronoloških zapisih o negativnih vplivih na naš »zeleni« planet. Pa je res zelen? Zelena barva pomeni življenje, še posebno če je popestrjena z modro barvo. Zeleni so gozdovi, travniki, modre oz. plave barve naj bi bila morja, jezera, reke, potoki. Zrli naj bi tudi v modro nebo. Kvaliteta življenja je odvisna tudi od čistega zraka. Modrino neba kvarijo razni industrijski plinski vložki in avtomobilski izpušni plini. Na Zemlji izginja zelena barva, mnoge svetovne, za vsako ceno pridobitniško usmerjene firme uničujejo zelene površine tropskih gozdov, onesnažujejo svetovna morja in vplivajo na delež toplogrednih plinov.

Plastenka v štoru

Naša Zemlja je bolnik, mnogo ima odprtih ekoloških ran. Na dan Zemlje ji obljublamo, da se bomo poboljšali. Najprej poskrbimo, da bo naša okolica čista! Če najprej pometemo pred svojim pragom, pozitivno vplivamo na druge. Naši varovanci Zemlji prisežemo, da se ne bomo energetske potratno obnašali. Uporabljali bomo obnovljive naravne vire, vendar v normalnih količinah.

Zbirali bomo sončne žarke, ki so zaradi tanjšanja ozonskega plašča vse močnejši in rakotvorni ter jih spreminjali v nam koristno energijo. Naš odnos do smeti bo spoštljivejši. Zamislili se bomo, koliko energije je potrebno za najrazličnejše izdelke, kateri nam omogočajo bolj lagodno življenje. Del te energije ostane tudi v njihovih ostankih – naših bioloških in nebioloških odpadkih. Z ločnim zbiranjem le-teh bomo oz. že moramo omogočiti racionalno porabo in predelavo v nove nam uporabne izdelke. Gozdom in drugim predelom našega življenjskega okolja bomo prizanesli, zmanjšali bomo število divjih odlagalšč. Vse več je poseljenih površin. Ljudje iščejo kvalitetno bivalno okolje v naravi, stran od betonskih mest. Deset in več kilometrov od naših največjih mest nastajajo kot gobe po dežju bivalna naselja. Vse več je v naši pestri in ekološko občutljivi Sloveniji, pa tudi na Koroškem, zaselkov in urbanih predelov z neavtohtono arhitekturo. Tudi to je onesnaženje okolja.

Narava s težavo sprejeme tuje rastlinske in živalske vrste, ki niso prilagojene na skozi stoletja in tisočletja nastajajoče življenjsko okolje. Pa tudi človekovi negativni vplivi na podnebje in nenadne klimatske spremembe (dvig temperature za slabo stopinjo), pospešujejo vdor najrazličnejših bolezni iz drugih življenjskih okolij. Da je res tako, lahko potrdimo tudi gozdarji, ki iz leta v leto evidentiramo vse več novih bolezni in škodljivcev. Nekdaj smo se bali predvsem lubadarjev, ki lahko ob za njih ugodnih življenjskih pogojih (suša, nevitarno drevje, po ujmah, po sečnji in spravilu poškodovano drevje, neurejen gozdni red ...) pomagajo ogoliti večje gozdne površine. Ogrožena je bila predvsem smreka. Danes pa beležimo najrazličnejše bolezni tudi na drugih drevesnih vrstah. V slovenske gozdove

so prenesene številne patogene glive in za naše drevesne in grmovne vrste škodljive žuželke s pomočjo prodaje sadilnega materiala in lesa iz drugih držav. Med njimi so karantenske bolezni, ki imajo gostitelje tudi v gozdu. Na Koroškem so okužene s hruševim ožigom (*Erwinia amylovora*) hruške in drugo sadno drevje, šarke (*Plum pox virus*) – bolezni koščičastega sadnega drevja, ki ima gostitelje tudi v gozdu, v našem gozdnogospodarskem območju nismo opazili. Drugje v Sloveniji intenzivno napada nasade sliv. Prva zaradi javorjevega raka (*Eutypella parasitica*) obolela javorjeva drevesa so bila evropskem prostoru evidentirana v Sloveniji (park Tivoli v Ljubljani). Zdravstvene težave na velikem jesenu so se pojavile v Sloveniji leta 2006, pri nas smo opazili prve obolele jesene leta 2007 v Dravski dolini. V letošnjem letu smo zabeležili znake jesenovega

ožiga (*Chalara fraxinea*) tudi drugje na koroškem območju. Na Primorskem in Tolminskem povzročata deformacije plodov, listov in vej kostanjeva šiškariča (*Dryocosmus kuriphilus*). Mala osica je doma na Kitajskem, na Primorsko pa je prišla z uvoženimi kostanjevimi sadikami iz Italije. Prvo žarišče po osi šiškariči poškodovanih kostanjev je bilo najdeno leta 2007. V Prekmurju, pa tudi drugje v Sloveniji, so opazili na deblih in vejah bukev črno izcejanje sokov, ki ga povzročata bolezen fitoftorna sušica vej (*Phytophthora ramorum*). Ta gliva je bolezen okrasnih grmov (rododendroni, brogovita), ki pa napada tudi bukke in prave kostanje. V Slovenijo so to glivo prenesli s sadikami in tehničnim lesom. Pester je seznam bolezni, ki prihajajo k nam ali pa so že v naših gozdovih. To ni črni seznam, kateri bi napovedoval črno prihodnost našim gozdom. S stal-

Čistilni sprehod je uspel – rezultat dve vreči smeti

Osnovnošolci Druge osnovne šole Slovenj Gradec pri kopanju jam za sadike

Foto: Gorazd Mlinšek

nim opazovanjem in pravočasnim poročanjem o bolezenskih znakih na gozdnem drevju in drevju izven gozda pristojnim gozdarskim in fitosanitarnim institucijam (gozdarski inšpektor, Fitosanitarna uprava Republike Slovenije, javna gozdarska služba), ob pravočasnemu ukrepanju in spoznavanju škodljivih organizmov v gozdnem prostoru, predvsem pa s sonaravnim gospodarjenjem bomo preprečevali in omilili morebitno škodo v gozdnem prostoru.

Vse aktivnosti ob dnevu Zemlje imajo pomen osveščanja. Gozdarji javne gozdarske službe smo se z lovci, planinci in drugimi ljubitelji narave po-

dali na gozdne in planinske poti, na obrežja rek in potokov. Očistili smo njihovo okolico. Po gozdnih učnih poteh smo vodili osnovnošolce in srednješolce (Gimnazija Slovenj Gradec – projektni dan), z osnovnošolci smo v neposredni bližini Druge osnovne šole Slovenj Gradec posadili za naš prostor značilne drevesne vrste.

Naj zaključim morda malo razmetano razmišljanje o dnevu Zemlje, ki se mi je porajalo med čistilno naravnemu sprehodu z Raven na Navrški vrh. Vsako leto se pridružim lovcem lovskega revirja Navrški vrh (Lovska družina Prežihovo) pri čistilni akciji. Ugo-

tavljam, da se kultura sprehajalcev iz leta v leto izboljšuje, saj je raznih odpadkov ob glavni cesti in stranskih poteh na Navrški vrh manj. Zmanjšuje se vrsta odpadkov, najštevilnejše so prazne pivovske pločevinke in plastenke brezalkoholnih pijač. Statistično pa je

ugotovljeno, da imajo Ravenčani in drugi sprehajalci Navrškega vrha vse večje prebavne motnje. Vse več je v gozdovih bioloških odpadkov, obloženih s toaletnim papirjem in papirnatimi robčki. Morda je tudi to darilo Zemlji, katero bo predelano po naravni poti!

Ob tednu gozdov 2008: razstava v knjižnici v Radljah ob Dravi

Delo gozdarjev krajevne enote Radlje v tiskani besedi

Jerneja Čoderl, univ. dipl. inž. gozd., **Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec**

Aktivnosti ob letošnjem tednu gozdov smo gozdarji KE Radlje popestrili z razstavo v knjižnici Radlje. Ker v knjižnici sodi predvsem tiskana beseda, smo za razstavo pripravili publikacije, ki jih je naša KE izdala kar nekaj. Razstavo smo obogatili z maketami, plakati, fotografijami in drobnimi predmeti iz gozda (ptičje gnezdo, zanimive korenine).

Gozd je predmet našega vsakdanjega dela, pomembno pa je tudi delovanje na področju osveščanja javnosti o pomenu

gozda in o njegovem vplivu na kvaliteto našega življenja. Skozi gozdove Krajevne enote Radlje vodijo tri gozdne učne poti, za katere smo izdali vodnike. S pomočjo gozdnih učnih poti gozd približamo obiskovalcem in jim na nevsiljiv način razlagamo naravoslovne vsebine. Pod našim mentorstvom se odvijajo študijski krožki kot neformalna oblika izobraževanja odraslih. Naši študijski krožki obravnavajo les, ki je nenadomestljiv material našega vsakdana. Znanje obdelave lesa v študijskih krožkih pre-

našamo s starejše na mlajšo generacijo ter raziskujemo etnološke vrednote bližnje preteklosti, ki se navezujejo na les in njegovo obdelavo.

V obdobju od 1998 do 2008 smo izdali 7 tiskanih gradiv, ki prikazujejo naše delo na področju stikov z javnostmi:

1. Gozdna in zgodovinska učna pot „Stari grad“ Radlje ob Dravi; vodnik, 1998;
2. Gozdna pot „Pistrov grad“ v Vuzenici; vodnik, 1999;
3. Kozjaški šintli; gradivo študijskega krožka „Šintli“, 2001;

4. Zavod za gozdove Slovenije, Krajevna enota Radlje; 2004;

5. Toter; gradivo študijskega krožka „Toter“, 2005;

6. So ropotali žage in mlini v vuzeniških grabnih; gradivo študijskega krožka „Žage in mlini“, 2007;

7. Gozdna učna pot Grašin-Muta, gozd-kruh, 2007; vodnik za učno pot, ki jo je pripravil študijski krožek.

Gradiva so bila predstavljena v knjižnici in so na voljo obiskovalcem, da jih vzamejo.

Na razstavi v Radljah ob Dravi

Zloženke in vodniki radeljskih gozdarjev

Foto Gorazd Mlinšek

Področno srečanje mladih raziskovalcev koroških osnovnih šol

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

V koroških osnovnih šolah je bilo je bilo v zimskem in spomladanskem času zelo živahno. Vedoželjni učenci in učenke so postali za nekaj časa mladi raziskovalci in se poglobljali v najrazličnejša zanimiva vprašanja, katera so si zastavili v svojih raziskovalnih nalogah. Še posebno pestro je bilo 24. maja 2008 v Osnovni šoli Prežihovega Voranca na Ravnah na Koroškem, kjer je potekalo področno srečanje mladih raziskovalcev Koroške. To srečanje je potekalo že osmo leto. Še nobeno leto ni prispelo na razpis tako veliko število raziskovalnih nalog kot letos. Razpisane so bile raziskovalne naloge iz področij biologije, ekologije,

fizike, geografije, kemije, psihologije, slovenskega jezika in književnosti, sociologije in področja turizma.

Šestintrideset učenec in učenke je pod vodstvom petnajstih mentoric in mentorjev odlično izdelalo osemnajst raziskovalnih nalog. Učenke in učenci so v naloge vložili veliko truda, še posebno pa inovativnosti.

Iz področja biologije so bile predstavljene tri naloge. "Biologijo rjavega medveda in medvede v ujetništvu, kako je poskrbljeno za njih in kakšen jedilnik po evropskih standardih je najbolj primeren za ujete medvede", je v svoji raziskovalni nalogi predstavil Anže Golob iz Osnovne šole (OŠ) Muta (mentorja Jakica Mravljak in Zlatko Golob). V Sloveniji je v ujetništvu kar dvanajst medvedov.

Kako je z bobri na Dravi, so na slikovit način opisale učenke Teja Čehner, Zala Ferlinc in Tina Flis (OŠ Neznanih talcev Dravograd). Povezale so se z lovci in ribiči, same pa so pod vodstvom mentorice Vide Jauševc porabile veliko raziskovalnih ur, da bi ob Dravi odkrile bo-

bre. Naslov naloge je bil "Ali so nas obiskali bobri?"

Kako so klopi nevarni in koliko vedo učitelji in starši šolarjev OŠ Franja Goloba na Prevaljah o njih, je zanimalo učenki Tanjo Leskovec in Ano Skitek (mentorica Franja Poprask). Zanimiva je bila tudi statistika o razširjenosti in obolevnosti s klopnimi boleznimi na Koroškem.

Zelo razgibano predstavitev ekološke naloge sta imeli Živa Ledinek in Iza Mlakar (OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem, mentorica Veronika Kotnik). V nalogi "Ekologija z varstvom okolja" sta preverili osveščenost njihovih vrstnikov in Ravenčanov glede ločenega zbiranja odpadkov. Podali sta se tudi na zbirališče oz. deponijo odpadkov komunalnega podjetja Log na Lokovici.

Pina Lihtineger Vidmajer, Ines Rosc in Sara Štern (OŠ Franja Goloba Prevalje, mentorica Marija Sirk Polanšek) so v raziskovalni nalogi "Svetloba in temperatura ureditev fizikalne učilnice" ugotovljale, kako je s temperaturo in svetlobo v njihovi učilnici in podale predloge za izboljšanje stanja.

Avtorice raziskovalne naloge "Kaj se zgodi s kapljico, ko zadene ob podlago?" Marisa Grnjak, Anja Kunc, Eva Senica (OŠ Franja Goloba Prevalje, mentorica Marija Sirk Polan-

šek) so se poglobile v padajočo kapljico in raziskale fizikalna dogajanja kapljic različnih tekočin ob trku na tla.

Kateri dejavniki so vplivali na izbiro dopusta Prevalčanov v letu 2007 sta v nalogi "Dopust Prevalčanov v letu 2007" s pomočjo ankete ugotavljali Urška Pratnaker in Eva Krajnc (OŠ Franja Goloba Prevalje, mentorica Romana Košutnik). Ugotovili sta, da jih veliko ostane kar doma in da ne izkoristijo turističnih ponudb v domačem kraju.

V nalogi iz področja kemije "Sestavine in lastnosti osvežilnih brezalkoholnih pijač ter njihov vpliv na organizem" so mlade raziskovalke Ana Bertancel, Katarina Kanduč in Alja Kljajič (OŠ Neznanih talcev Dravograd, mentorica Danica Grušovnik) raziskale več vrst osvežilnih brezalkoholnih pijač in porabo le-teh med učenci, starimi med 13 in 15 let. Zanimivo je bilo tudi ugotavljanje kislin v najrazličnejših raziskanih pijačah.

Vzgojo staršev mladostnikov sta raziskovali Marisa Grnjak in Anja Kunc (OŠ Franja Goloba Prevalje, mentorja Mateja Pečnik, Zlatko Triller). Do zanimivih ugotovitev sta prišli s pomočjo ankete v raziskovalni nalogi "Kako mladostniki doživljamo vzgojo staršev?" Večina staršev anketiranih otrok vzgaja svoje otroke demokratsko.

Kaj je potrebno storiti, da

Knapovska oblačila so predstavile učenke OŠ Franja Goloba iz Prevalj (foto Jure Arnold)

Z slovenskimi medvedi v ujetništvu se je srečal Andraž Golob (foto Jure Arnold)

Med srečanjem mladih raziskovalcev Koroške (foto Jure Arnold)

pridemo do uspeha, sta v zanimivi nalogi "Pot do uspeha" podali Andreja Kogelnik in Petra Kocen (Druga osnovna šola Slovenj Gradec, mentorici Marta Rubin in Vesna Lujinovič). Da bomo dosegli želeno, ne smemo obupati, izbrati si moramo srednjo pot in vedno stremeti k popolnosti.

Korošci imamo zanimivo in pestro narečje, katerega moramo ceniti in ohranjati tako kot ostala slovenska narečja. V naš jezik pa se vse bolj vriva sleng, ki je vse bolj prisoten med mladimi. Kako je s slengom med mladimi Korošci in Korošci, je zanimalo učenci Druge osnovne šole Slovenj Gradec Nives Bricman in Karin Bulovič (mentorica Marta Rubin). Svoje ugotovitve sta podali v nalogi "Sleng treh mladih generacij".

Ali so šolske torbe res težke, so ugotovljale znanja željne učenke Nuša Dretnik, Anja Jelen in Urška Kiselak. Teh tale so torbe in druge šolske potrebščine sošolcem in sošolkam Osnovne šole Prežihovega Voranca na Ravnah na Koroškem (mentorica Veronika Kotnik). Najtežje torbe nosijo petošolci, je zapisano v njihovi raziskovalni nalogi „Kako težke so naše torbe in zakaj tako?“

Živimo v času najrazličnejših reklam, ki različno vplivajo na generacije. Da so reklame všeč tudi staršem in ne samo otrokom in kakšne reklame najraje gledajo različno stari, so objavile v raziskovalni nalogi „Moč reklame“ učenke Ines Rosc, Dominika Zorman in Urša Lorber (OŠ Franja Goloba, Prevalje, mentorja Mateja Pečnik, Zlatko Triller).

Kako si predstavljajo in razumejo prosti čas najstniki, predvsem pa, kako ga preživljajo, so bogato vsebinsko podale učenke Ditka Čepin, Barbara Prikeržnik in Eva Senica v skupni nalogi „Prosti čas najstnikov“ (OŠ Franja Goloba, Prevalje, mentorica Hedvika Gorenšek). Najbolj priljubljene aktivnosti v času prostega časa med najstniki so računalniške igrice.

Osebna odličnost pri mladih je izziv sodobne šole. Kako jo

vzpodbujati in doseči notranjo disciplino pri učenju in se izogibati vzgojnim težavam pri otrocih in mladih, je zanimalo v raziskovalni nalogi „Pomen razvijanja osebne odličnosti v osnovni šoli“ Neja Čegovnika (OŠ Prežihovega Voranca, Ravne na Koroškem, mentorica Vesna Lujinovič). Tjaša Vinarnik (OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu, mentorica Bojana Tancer) se je poglobila v to, kako in koliko poznajo športniki doping (prepovedano poživilo). V nalogi „Doping v športu“ nas seznanja s tem, da so med športniki najbolj tolerantni atleti in tisti, ki so že dosegli pomembnejše uspehe.

Na Ravnah na Koroškem želijo turistom in drugi javnosti približati turistične zanimivosti v občini in drugih predelih Koroške. Zato so lansko jesen odprli Turistično informativno pisarno TIC na Ravnah na Koroškem. Učenka Osnovne šole Prežihovega Voranca Tea Repotočnik (Ravne na Koroškem, mentorica Veronika Kotnik) je poskušala ugotoviti, katere so turistične zanimivosti v občini Ravne na Koroškem, kako jih predstavljamo, kako poznamo krajanje te zanimivosti in kako in koliko jih izkoriščamo. Naslov njene raziskovalne naloge je „Turistične zanimivosti v občini Ravne na Koroškem: kako jih poznamo, predstavljamo in izkoriščamo?“.

Rudarstvo je dalo svojstven pečat tudi Mežiški dolini. Ni vplivalo samo na ekologijo, oblikovalo je tudi vsakdanje življenje mnogim ljudem. Kakšen pomen so imela rudarska oblačila, še posebno pa uniforme, so v nalogi „Oblačila rudarjev Mežiške doline“ raziskovale Jana Kučej, Tjaša Pečnik Rednak in Sara Štern (OŠ Franja Goloba, Prevalje, mentorja Davorin Svenšek in Mateja Pečnik).

Kar nekaj raziskovalnih nalog je strokovna komisija uvrstila na državno srečanje mladih raziskovalcev, ki je potekalo 30. maja 2008 v Murski Soboti. Koroški javnosti so bile nagrajene raziskovalne naloge predstavljene na podelitvi priznanj mladih raziskovalcev

Dravogradske učenke so zanimali bobri ob Dravi (foto Gorazd Mlinšek)

Na predstavitvi raziskovalnih nalog mladih koroških osnovnošolskih in srednješolskih učencev je prisotne pozdravil ravenski župan Tomaž Rožen (foto Gorazd Mlinšek)

O odpadkih sta slikovito razmišljali Živa Ledinek in Lea Mlakar (foto Gorazd Mlinšek)

Koroške 5. junija v galeriji ravnenskega gradu. Na prireditvi so se predstavili z raziskovalnimi nalogami tudi koroški srednješolci, ki so ustvarili 14 raziskovalnih nalog iz najrazličnejših raziskovalnih področij. Srečanje Mladih raziskovalcev Koroške je omogočilo podjetje Metal z Raven na Koroškem, katero je tudi razpisalo nagrado za dve najboljši srednješolski raziskovalni nalogi. Blaž Račnik je dobil iz po-

dročja tehničnih ved prvo nagrado za raziskovalno nalogo „Energijska disperzijska spektroskopija kovinskih vzorcev v elektronskem mikroskopu“ (mentor dr. Henrik Kaker). Drugo nagrado si je prislužil Mihael Ambrož z raziskovalno nalogo „Marketinško komuniciranje – primer oglaševanja v podjetju Metal Ravne“ (mentor Miran Čevnik). Oba mlada raziskovalca sta dijaka ravnenske gimnazije.

Informativni gozdarski storži v maju

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Za nami je najlepši spomladanski mesec v letu, ki pa je bil glede na dnevne temperature zelo pester. Prevladovalo je jasno do delno jasno vreme z vmesnimi vložki oblačnosti. Na Koroškem so mokrile lokalno različno prisotne nevihte. 1. maja so se nad vrhovi na nadmorski višini 2000 m pojavljale kratkotrajne snežne nevihte. Najnižje jutranje temperature 8., 12., 13. in 14. maja so bile celo od 3 do 4° C, najvišje jutranje temperature pa so se gibale med 12 in 15° C. Najvišje dnevne temperature so se v mesecu brstenja in cvetenja v zadnjem tednu dvignile celo do 33° C.

Nevihte so bile bolj intenzivne med 18. in 21. majem. 14. maja je bila okoli poldneva nad Uršljo goro nevihta s točo. Točo pa smo delno občutili tudi 30. maja v posameznih predelih Mežiške doline. Da se vremenske razmere spreminjajo, smo se lahko prepričali tudi Korošci, saj je sadno drevje že v prvi polovici maja intenzivno cvetelo. Ni pa bilo velike časovne razlike med pričetkom cvetenja češenj v dolini (Ravne na Koroškem) in v višjih predelih (Koprivna, n. v. 1000 m) – včasih je bila razlika en mesec, letos samo 14 dni. Pseudoakacija je intenzivno odcvetala že v začetku druge polovice maja, pa

tudi gospodinje so se čudile hitremu cvetenju posameznih vrtnih rož. Močno so se ogreli tudi nižinski kmetje, saj jih je skoraj poletni konec maja prisilil v intenzivno košnjo. Kosilnice, obračalniki in „balirke“ so nekaj dni ropotale kot na fronti.

V prvi polovici maja pa so postali aktivni tudi podlubniki. Pričela je rojiti prva generacija osmerozobega smrekovega lubadarja (mali smrekov lubadar) in šešterozobega smrekovega lubadarja (veliki smrekov lubadar), z njihovim rojenjem pa se je dodatno povečala aktivnost gozdarjev javne gozdarske službe. **V vseh gozdovih Območne enote Slovenj Gradec so postavili čez 677 škatlastih pasti za kontrolo in ulov smrekovih lubadarjev.** V vsako past so obesili feromonske vabe (Chalcoprax za malega lubadarja, Pheroprax za velikega lubadarja). Aktivnost delovanja feromonov je odvisna predvsem od vremenskih razmer. Bolj je toplo, bolj intenzivno je izhlapevanje feromonske tekočine, katera privablja lubdarje v pasti. Največji učinek imajo feromonske vabe prav v spomladanskem času. Potreben je tudi vesten nadzor in sprotno čiščenje teh pasti. **Te pasti so odličen pripomoček**

za kontrolo prisotnosti podlubnikov v gozdnem prostoru in delno pripomorejo k zmanjšanju njihove prekomerne številčnosti. Najbolj učinkoviti ukrepi za preprečitev prevelike namnožitve smrekovih lubadarjev so pravočasna sečnja po ujmah in drugih dejavnikih poškodovanega drevja, pravočasni odvoz hlodovine iz gozda, predvsem pa pravočasno in skrbno opravljen gozdni red po končani sečnji. Zato prosimo vse lastnike gozdov, da upoštevate navodila revirnega gozdarja in pravočasno izvedete preventivno varstvene ukrepe, da ne boste v drugi polovici junija, v višjih legah pa pozneje, presenečeni nad pojavom žarišč lubadark v vašem gozdu!

Dan Zemlje je 22. aprila. Tudi koroški gozdarji smo imeli ob tem dnevu planirane nekatere aktivnosti, vendar smo jih zaradi slabega vremena prestavili v maj. Živahno je bilo na gozdnih učnih poteh, še posebno pa na GUP Tičnica v Slovenj Gradcu, kjer so preizkušali svoje znanje o naravi in gozdu dijaki slovenjgraške gimnazije. V sklopu projektne naloge jih je 6. maja 2008 po učni poti vodil revirni gozdar Zdravko Krajnc.

Ob Mislinji v neposredni bližini Druge osnovne šole Slovenj Gradec smo gozdarji v družbi učencev te šole posadili našemu okolju primerne drevesne vrste. Pogovorili smo se tudi o pomenu posameznih drevesnih vrst. Vodja te zanimive akcije je bil revirni gozdar Primož Areh. V imenu prisotnih gozdarjev se zahvaljujem direktorici drevesnice Omorika Mariji Herman-Planinšek za podarjene sadike. Upam, da jih bodo nepridipravi pustili pri miru in bodo lahko dolgo varovale obrežni pas Mislinje ter nudile senco sprehajalcem!

Gozdarski študij mora biti dopolnjen s terenskim delom in spoznavanjem praktičnih izvajanj gozdarskih del. Študentje gozdarstva si pridobivajo praktično znanje na terenskih vajah. Tako se srečujemo z njimi tudi gozdarji OE Slovenj Gradec. Že več kot 30 let prihajajo gozdarski študenti med koroške gozdarje. Prvi jih je pripeljal in jih vrsto let vodil po smrekovih monokulturah Mislinjskega Pohorja in po prebiralnih gozdovih na radeljski strani Pohorja in Kozjaka prof. Dušan Mlinšek, katerega je po upokojitvi zamenjal mladi profesor za gojenje gozdov Jurij Diaci. 8. maja je iz OE Nazarje pripeljal v mislinjske gozdove letošnje

Rakava brada na velikem jesenu

Sonce v gozdu

Spomladanski motiv

Prof. Juri Diaci s svojimi študenti v mislinjskih gozdovih (Pohorje)

študente 4. letnika gozdarstva, bodoče univerzitetne diplomirane študente gozdarstva. Z zanimanjem so prisluhnili poročilu o gozdarskih ukrepih saniranja zasmrečenih sestojev na Trniku (Tolsti vrh) in na Brički v zadnjih petdesetih letih s poudarkom na reševanju nestabilnih smrekovih enodobnih sestojev danes. Dopoldansko druženje s študenti, katero so strokovno vodili vodja KE Mislinja Mirko Cehner, revirni gozdar Jožef Preninger in pisec Storžev, je hitro minilo. Na Pungartu (Grmovškov dom) smo študente predali

v strokovno vodstvo radeljskim gozdarjem Jerneji Čoderl (vodja KE Radlje), revirnemu gozdarju Ivanu Skerlovniku in upravitelju Pahernikovih gozdov Maksu Sušku. Pred odhodom na radeljsko stran Pohorja je vse prisotne v imenu direktorja GG Slovenj Gradec Silva Pritrznika pozdravil Drago Pogorevc, ki je zanimivo prikazal dejavnosti koroškega gozdnega gospodarstva. Popoldan so študenti spoznavali gozdnogojitvene ukrepe v Pahernikovih gozdovih in v gozdovih kmetije Praznik na Orlici, kjer jih je v družbi domačinov sprejel revir-

ni gozdar Miha Kristan. Svoje znanje so študenti bogatili še s praktičnimi primeri gozdnogojitvenih in varstvenih ukrepov pod vodstvom gojiteljice načrtovalke Zdenke Jamnik in njenih sodelavcev v negovanih sestojih Suhega vrha (Kozjak) v dopoldanskem času 9. maja. V popoldanskem času so nadaljevali pot proti Negovi in Veliki Polani.

Terenski gozdarji ZGS, predvsem pa gojitelji, čakamo na uradno potrditev dopolnitev in sprememb Pravilnika sofinanciranja in financiranja vlaganj v gozdove, da bomo pravočasno lahko pričeli obračunavati opravljena načrtovana gozdnogojitvena in varstvena dela v zasebnih gozdovih. Upam, da se bo to zgodilo še v juniju.

Na terenu opazujemo nadaljevanje sušenja velikega jese-na (še posebno v Dravski in Mislinjski dolini). Bolezen – po vsej verjetnosti gliva Chalara fraxinea ali jesenov ožig – okuži jesenova drevesa v vseh razvojnih fazah. Veneti in sušiti se pričnejo posamezni poganjki, vrhovi, posuši se lahko celo drevo. Ta bolezen je prisotna po vsej Evropi. Kako ukrepati proti njenemu širjenju, še ni znano.

Skozi Območno enoto Slovenj Gradec je speljana zanimiva pohodniška evropska pešpot E6, po kateri lahko prideš z Baltika na Jadran. Iz vzhoda na zahod Evrope pa nas vodi evropska pešpot E7. Vsako leto se srečajo evropohodniki na kakšni zanimivi točki na teh dveh poteh.

Letos je bilo srečanje evropohodnikov na evropski pešpoti E 7 v Strunjanu. Del slikovite poti so udeleženci lahko prehodili tudi pred zanimivim srečanjem, ki je potekalo pod strokovnim vodstvom Komisije za evropske pešpoti (KEUPS).

Zadnji teden v maju pa ni bilo živahno samo na travnikih, pestra so bila dogajanja tudi med slovenskimi gozdarji. Med 26. in 31. majem – v času letošnjega Tedna gozdov – smo organizirali številne zanimive prireditve in aktivnosti in vseh štirinajstih gozdnogospodarskih območnih enotah. Osrednja prireditev ZGS je bila 29. maja 2008 v prostorih ZGS v Ljubljani. **Slogan letošnjega Tedna gozdov je "Gozd v srcu Evrope".**

Gozdarji javne gozdarske službe OE Slovenj Gradec smo ob pomoči učiteljic in učencev Druge osnovne šole Slovenj Gradec 28. maja izvedli osrednjo območno prireditev na Gozdni učni poti Tičnica. Na 11. regijskem kvizu o spoznavanju gozda je preizkusilo svoje znanje 11 ekip koroških osnovnih šol. Tekmovanje so popestrili s prijetnim kulturnim programom učenke in učenci gostiteljske šole.

Zanimivo je bilo tudi v knjižnici v Radljah ob Dravi, kjer so gozdarji ZGS KE Radlje predstavili svoje delo in gozdove v krajevni enoti v besedi in sliki. Razstava je bila odprta od 19. do 31. maja.

Z ostalimi aktivnostmi v času Tedna gozdov se seznanite ob prebiranju prispevkov na naslednjih straneh.

Študenti gozdarstva v Brički (Mislinjsko Pohorje)

Gozdarski študenti so imeli terenske vaje na Mislinjskem in Radeljskem Pohorju

Učenci PŠ Javorje ob tednu gozdov

— Tekst: Martina Podričnik, foto: Mateja Obojnik, OŠ Črna na Koroškem, podružnica Javorje

Otroštvo sem preživljala na kmetih v časih, ko smo doma pridelali skoraj vse za preživetje družine. Zato sem do potankosti poznala kar veliko vrst žit: rž (ozimo in jaro), pšenico, oves, ječmen, ajdo. Proso za krmljenje piščančkov smo kupovali, kuruza pa je kot rastlina za silažo k nam prišla nekoliko kasneje. Ko sem prišla v službo, sem z začudenjem ugotovila, da otroci v množici semen prepoznajo le žito in ko sem želela natančnejše pojasnilo, so nekako izdabili, da je pšenica ali pa mogoče rž, odvisno od tega, kakšen kruh so takrat pekli in jedli doma.

Podobno se dogaja z gozdom, kjer 'zaradi gozda ne vidimo dreves'. Res je. Moderen človek ne pozna dreves, ki tvorijo gozd! Zato smo se ob tednu gozdov na naši šoli odločili, da otroke naučimo prepoznati drevesa, ki tvorijo naš gozd. Ker na tem področju tudi sama nisem preveč suverena, sem za pomoč poprosila našega gozdarja. Gospod Boštjan Hribnik, magister gozdarstva, nam pomaga pri izobraževanju naših učencev že vrsto let. Uspešno. To potrjujejo tudi številni uspehi, ki jih naši učenci doživljajo na šolskih tekmovanjih ob tednu gozdov in na geografskih tekmovanjih, kajti svoje bogato znanje zna s svojim prirojenim pedagoškim čutom na prijeten in nevsiljiv način posredovati otrokom tako, da bodo mnoga znanja najbrž ohranili za vse življenje.

Tokratnemu naravoslovnemu dnevu, ki so ga imeli učenci od 2. do 5. razreda, smo dali naslov Prepoznajmo drevesa v okolici šole.

Začeli smo tako, da so učenci iz množice vejic, ki jih je Boštjan v razred prinesel s svoje jutranje rekreacije, izbrali in poimenovali tiste, ki so jih poznali. Za popestritev in za povečanje zanimanja za iskanje védenj o drevesih pa

jim je predstavil še svojo bogato zbirko storžev, prinesenih iz različnih krajev sveta. Ker smo ugotovili, da je kupček vejic, ki jih nismo uspeli prepoznati, prevelik, smo se odločili za izdelavo ključa za prepoznavanje dreves. Najprej smo ločili iglavce od listavcev in nadaljevali z iglavci, ki so nam nekako bolj domači. Razvrstili smo jih glede na število iglic in tako določili 9 vrst. Listavci so od nas terjali več dela, kajti ločili smo bukev, javor in brezo, z ostalimi pa so že nastajale težave. Spet smo začeli s sestavljanjem ključa, ki je združeval (ali ločeval) liste po njihovih lastnostih. Osnovna razdelitev listnih ploskev na sestavljene in enostavne nas je na koncu pripeljala do kar 17 različnih vrst listavcev.

Naslednji korak je bil preizkus uporabnosti ključev v naravi. Odpravili smo se v gozd. Prvi poizkusi prepoznavanja so bili nekoliko nerodni in učenci so se kar malo ustrašili, če bodo zmogli. Ko pa so ugotovili, da stvar postaja enostavna, so postali zelo navdušeni in na terenu smo ostali dlje časa, kot smo prvotno načrtovali. Z veseljem smo ugotovili, da je gozd v neposredni bližini naše šole zelo pester in zanimiv.

Po kratkem počitku, ki ga je od nas zahteval izjemno vroč majski dan, smo pripravili še tekmovanje na prvotno temo. Pripravili smo kviz. V komisijo smo vključili starejše učence, ki so medtem že zaključili svoj učni dan (in teden) in jih je naše delo zelo zanimalo. Menim, da so se tudi oni od mlajših sošolcev, ki so ob kvizu zavzeto in intenzivno reševali naloge ter na koncu prikazali obširno znanje, ki so ga pridobili v enem samem dnevu, marsičesa naučili. Tekmovanje smo nagradili z bomboni in ker je bilo znanje obeh ekip zelo enakovredno, sta bili tudi nagradi taki. Naš delovni dan smo kar precej raztegnili, saj je bilo delo

zanimivo, privlačno in pestro. To dokazujejo tudi odgovori na vprašalnik, ki sem ga učencem dala v reševanje v ponedeljek, ko so čez vikend že lahko pozabili na delovni petek. Tako so odgovarjali:

- najboljši je bil kviz;
- zdaj pa vem, kakšna je razlika med ivo in vrbo;
- najbolj zanimiv se mi zdi »ja-

movc«;

- »eči-peči« je šipek;

- najbolj zanimivo je bilo delo v gozdu.

Najbolj pa me veseli spoznanje učencev, da je v gozdu množica različnih dreves, med katerimi opazimo razlike šele, ko si jih pobližje in dovolj natančno ogledamo.

Janez Bauer

Cvetoči travniki so pokošeni. Akacija je odcvetela. Čas je, da v začetku junija iztočimo cvetlični med. Le-tega shranimo posebej in ga kasneje ponudimo kupcu kot sortni med. Že stari čebelarji so rekli, da s pričetkom cvetenja bezga lahko pričakujemo gozdno pašo. To se zgodi v začetku junija in do takrat moramo cvetlični med iztočiti. Nato pa pričakujemo gozdno pašo, ki se prične najprej na malini in robidi. Nato zacveti lipa, ki nam da ob mirnem in soparnem vremenu veliko kvalitetnega medu. Ves čas pa lahko pričakujemo medenje na smreki. To je na Koroškem naše glavno medenje, ki nam

panje napolni z vrhunskim smrekovim medom.

To je nekakšen idiličen opis čebelarstva za junij. V sedanjosti pa je vse drugače. Na travnikih že dolgo ne cvetijo več rože, ampak bale silaže. Te so sedaj res zelene barve in ne več bele, kljub temu pa ne prispevajo k medeni paši. Junijske nevihte in ohladitve so dodobra oprale gozdove in vprašanje je, kaj bodo čebele lahko sploh prinesle v panje. Verjetno nas čaka še eno sušno leto z malo medu. Spremembe v naravnem okolju se najprej pokažejo pri živalih, ki so od tega okolja najbolj odvisne.

Tudi stalež čebeljih družin se

je v zadnjega pol leta zmanjšal za več kot tretjino. Po nekaterih ocenah je pomrlo že več kot milijon čebel, pa temu umiranju še ni videti kraja. Letos spomladi smo bili priča par velikim pomorom čebeljih družin na več krajih Slovenije. Vse čebelice so storile smrt pri nabiranju medicine na poljedelskih rastlinah. Par velikih pomorov se je zgodilo, ko so čebele obiskovale cvetje oljne repice. Velike farmacevtske in kemijske tovarne kmetovalce kar zasipavajo z raznovrstnimi pripravki, ki naj bi povečali pridelek, pomorili plevel in olajšali delo kmetovalcem, čeprav čebelica, ki sede na tak cvet, umre zaradi kemičnih

preparatov, ki so v rastlinah. Iz teh rastlin pa nato pridujemo olje, ki ga uživamo na solati, jemo zrezke živali, ki so bile krmljene s škropljeno koruzo in tako pojem tudi vso tisto kemijo, ki je omogočila bujno rast in izredne pridelke. Le drobna čebelica nam s svojo nedolžno smrtjo pove, kaj vse bomo še pojedli.

Danes je na vrsti čebela, kdaj le bo na vrsti človek? Se bo to pričelo dogajati že nam ali pa bodo to neizmerno siromašnje in zastrupljanje narave začutili šele naši otroci ali vnuki? Država pa je naše pridne čebelice zaradi vsega truda in trpljenja še prav z veseljem obdavčila.

Zavetišče za male živali Razborca

Martina Sušec, dr. vet. med., VP Slovenj Gradec

Na prekrasni mirni lokaciji v Razborci 4 bo v začetku julija zagledalo luč sveta Zavetišče za male živali Razborca. Otvoritev zavetišča se načrtuje s prvim julijem 2008. Direktor zavetišča Sonlen, d. o. o., g. Miran Kovše mi je razkazal objekt in na kratko predstavil projekt. »Zavetišče je prvo na Koroškem in je financirano iz lastnih sredstev. Na Koroškem je bilo nujno potrebno, kajti do zdaj je bila večina zapuščenih živali odpeljana v oddaljeni Maribor oziroma Celje,« je povedal g. Kovše.

Idejni začetek projekta sega v leto 2005. Takrat je bil vsem županom Koroške poslan anketni list z vprašanji, ki se tičejo ažurnosti azila. Večina

odgovorov je potrdila, da v občinah Koroške nimajo rešene problema glede zapuščenih živali in da si želijo sodelovanja z lokalnim zavetiščem. Dvaindvajsetega maja 2006 je bilo izdano gradbeno dovoljenje z vsemi soglasji in pričel se je postopek izgradnje. Do konca maja letošnjega leta je Upravna enota Slovenj Gradec izdala uporabno dovoljenje za azil, VURS OU Maribor je opravil komisijski pregled, veterinarsko-sanitarni red pa je še v postopku registracije. V tem aktu sta opisana način dela in oskrbe živali v zavetišču ter način vzdrževanja objektov in higijene.

V Zavetišču za male živali Razborca lahko najde svoj začasni dom do osem psov in do dvajset mačk, vendar g.

Kovše načrtuje povečanje kapacitete objekta. V zavetišču bo organizirano 24-urno dežurstvo za sprejem živali, za bolne in poškodovane živali pa bodo poskrbele ustrezne veterinarske službe.

Po pravilniku o pogojih za zavetišča za zapuščene živali so v objektu naslednji prostori: prostor za sprejem strank in vodenje evidenc, prostor za opravljanje veterinarskih storitev, sanitarni prostori za osebe, prostor za pripravo in skladiščenje hrane, prostor za shranjevanje opreme za čiščenje in razkuževanje prostorov in opreme, prostor za kopanje in čiščenje živali, bivalni prostori za pse in mačke, izolatorij – karantenski prostor za pse in mačke, prostor za bolne in poškodovane živali, prostor

s hladilnico za poginule in usmrčene živali ter prostor za izpust psov. V skladu s pravilnikom je bivališče za pse razdeljeno na dva dela: zaprti in odprti del – tekališče. Bivališča za mačke so nameščena v notranjosti objekta.

G. Miran Kovše, vodja in oskrbnik zavetišča, je trenutno edina zaposlena oseba v zavetišču. Za opravljanje te dejavnosti ima opravljen program usposabljanja za oskrbnike, ki zajema tečaj znanja o prehrani, negi, vedenju in zdravstvenem varstvu hišnih živali, ki ga je potrdil VURS. G. Kovše ima kot priznan kinolog tudi dolgoletne, z delom pridobljene izkušnje, že dve leti pa uspešno vodi hotel za male živali na isti lokaciji.

Najpodjetniška skupina koroških osnovnošolcev za leto 2008

Katarina Žagar

V Podjetniškem centru Slovenj Gradec se zavedamo pomena spodbujanja podjetnosti in ustvarjalnosti mladih, zato že od leta 2001 izvajamo podjetniške krožke v osnovnih šolah, v katere je bilo do sedaj vključenih že preko 250 koroških osnovnošolcev. V letošnjem šolskem letu je 78 mladih v 10 podjetniških skupinah spoznavalo podjetniške pojme in poslovni svet, si izbralo podjetniško idejo, zanjo pripravilo poslovni načrt in izvedbo ideje preizkusilo s pomočjo mentorja in lokalnega okolja tudi v praksi. Suvereno so zmagali mladi podjetniki z imenom Radeljski slavčki s podjetniško idejo Tržnica domačih dobrot.

Izbor za najpodjetniško skupino koroških osnovnošolcev je potekal 5. 6. 2008 na 1. OŠ Slovenj Gradec. Pomerilo se je 9 skupin mladih podjetnikov iz Mislinje, Šmartna, Slovenj Gradca, Podgorja, Dravograda, Podvelke, Radelj ob Dravi in Vuzenice. Komisija je ocenjevala izvirnost ideje, poslovni načrt, predstavitev ideje in celoten vtis skupine. Vsi mladi podjetniki so navdušili, **najboljša pa je bila – z osvojenim prvim mestom –**

podjetniška skupina Radeljski slavčki iz OŠ Radlje ob Dravi z idejo Tržnica domačih dobrot, ki je na tekmovanju za dobro vzdušje poskrbela tudi s frajtonarico. Za nagrado so prejeli vstopnice za kino, ki jih podarja Gostinstvo Tomaž Slemenik, s. p., Šmartno pri Slovenj Gradcu, zvezke, kulije in nalepke, ki jih podarja Društvo ekonomistov Koroške, in dežnike, ki jih podarja Probanka Slovenj Gradec.

Drugo mesto so osvojili Smejoči podjetniki iz OŠ Dravograd z idejo Pohod na Štebarski vrh z ogledom kmetije Klančnik ter srečelovom, ki so za nagrado prejeli splavarjenje po Dravi, ki ga podarjajo koroški splavarji, podjetje Prorelax, d. o. o., iz Dravograda in skodelice za kakov, ki jih podarja Koroški radio.

Tretjo nagrado si je prislužila podjetniška skupina Unikati z idejo Majčkice OŠ Vuzenica, ki so se veselili kino vstopnic, ki jih podarja ALPO, d. o. o., iz Mislinjske Dobrave, vrednostnih bonov za sadne kupe, ki jih podarja Boštjan Paradiž, VABO, d. o. o., Hotel Slovenj Gradec in denarnic, ki jih podarja Banka Koper Slovenj Gradec.

4. mesto so se delile podjetniške skupine:

- Vesele miške in mišek iz OŠ Mislinja z idejo Delavnice za otroke v popoldanskem času, ki jih čaka splavarjenje, kar jim podarjajo koroški splavarji in podjetje Prorelax, d. o. o., iz Dravograda;
- podjetniška skupina B. I. K. iz OŠ Brezno-Podvelka z idejo Izdelava in prodaja lutk iz cunj, ki je prejela darilo Kulturnega doma Slovenj Gradec, vstopnice za kino, vrednostni bon za zagrebške rezine, ki ga podarja slaščičarna Šrimpf, Darko Šrimpf, s. p., Slovenj Gradec, in denarnice, ki jih

podarja Banka Koper Slovenj Gradec;

- Mladi podjetniki iz Prve OŠ SG z idejo Srčki presenečenja, ki so prejeli vrednostni bon, darilo Mestne kavarne in špageterije Sedmica Slovenj Gradec, vrednostni bon, ki ga podarja Frizerstvo Maja, d. o. o., Slovenj Gradec, in denarnice Banke Koper iz Slovenj Gradca;

- Šmarške kolednice iz OŠ Šmartno z idejo Koledovanje so prejele glinene obeske in prstane, ki jih podarja Grafično embalažno podjetje Štalekar, d. o. o., Šmartno pri Slovenj Gradcu, krtače za lase, ki jih podarja Frizerstvo Polona iz

Najpodjetniška skupina Radeljski slavčki

Vsi mladi podjetniki

Šmartna pri Slovenj Gradcu in denarnice Banke Koper iz Slovenj Gradca;

- podjetniška skupina Roza-zelene zvezdice iz Druge OŠ SG z idejo Izdelava nakita z delavnicami je prejela darilni bon, ki ga podarja Hipoxi Studio Val, Lucija Gros, s. p., Slovenj Gradec, dežnike, ki jih

podarja Probanka iz Slovenj Gradca in vrednostne bone za sadne kupe, ki jih podarja Boštjan Paradiž, VABO, d. o. o., Hotel Slovenj Gradec;

- Podgorški venčki iz OŠ Podgorje z idejo Izdelava in prodaja adventnih venčkov, ki so prejeli vrednostni bon Frizerstva Maja in promocijske

izdelke (usb ključ, mini radio), ki jih podarja Banka Koper iz Slovenj Gradca.

Izvedbo projekta Podjetniški krožki v osnovnih šolah so financirale občine Slovenj Gradec, Mislinja, Prevalje, Dravograd, Radlje ob Dravi, Podvelka in Vuzenica

ter 21 sponzorjev, ki so prispevali praktične nagrade za nastopajoče, omogočili prevoz in prostor za izvedbo izbora, sodelovale pa so tudi osnovne šole, kjer so krožki potekali.

Vsem se za sodelovanje iskreno zahvaljujemo!

Lions klub - donacija slovenjgraški bolnišnici

Hubert Dolinšek

Dejavnost kluba je usmerjena v humanitarno pomoč. Naša človekoljubna pomoč je namenjena predvsem slepim, slabovidnim, kroničnim bolnikom in tistim s psihosocialnimi težavami, svojo pozornost pa usmerjamo tudi

na področje splošne dobrotelne pomoči. Letos smo pomoč poleg ostalim namenili tudi Radiološkemu oddelku Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Naš letošnji prispevek 2.000 evrov je namenjen za nakup novega rentgenskega aparata,

ki ga bolnišnica nujno potrebuje. Skupna vrednost tega aparata znaša preko 900.000 evrov. Naš prispevek ni ravno velik, vendar smo denar zbrali in ga podarili z najboljšimi nameni.

Ček smo izročili na prilož-

nostnem srečanju, kjer ga je sprejel strokovni direktor bolnišnice dr. Rajko Golobinek. Dodam naj še, da je ta donacija bolnišnici že četrta v dvanajstletnem delovanju Lions kluba Slovenj Gradec.

Vika Rus in Hubert Dolinšek predajata ček dr. Rajku Golobineku, strokovnemu direktorju bolnišnice Slovenj Gradec.

Z leve: Ernest Miheljak, Sašo Rainer, Franjo Murko, Rajko Golobinek, Vika Rus, Hubert Dolinšek
Foto: Boris Pospihal

Nova lovška pridobitev v Žančanih

Janko Dunaj

V Žančanih pri Slovenj Gradcu so lovci lovske družine Slovenj Gradec slavnostno odprli prizidek objekta za potrebe družine in asfaltni priključek do strelišča.

Strelišče v Žančanih je lovška družina Slovenj Gradec zgradila že pred tridesetimi leti, poleg lovskega strelstva pa je služilo tudi drugim uporabnikom, kot so: strelska društva, teritorialna obramba, vojska ter policija. V tem obdobju smo objekt obnavljali in dograjevali še za dodatne strelske discipline, vendar smo vseskozi pogrešali

poseben prostor za udeležence. Na našem strelišču je bilo vedno več organiziranih strelskih tekem ter tudi državnih prireditev in vedno smo bili v zadregi, kam s prisotnimi, kje jim ponuditi počitek in okrepčila. Na osnovi teh opažanj je dozorel predlog, da se k obstoječemu objektu, ki je bil zgrajen samo za streljanje, zgradi prizidek, tako imenovani klubski prostor, kjer se bodo lahko drževali strelci in gostje, se v prostem času okrepčali in ob zaključnih tekmah objavili dosežene rezultate. Tako je lov-

ška družina Slovenj Gradec na svojem rednem občnem zboru maja 1998 sklenila, da prizidek dejansko zgradi. Zbrali smo dokumentacijo in z gradnjo

pričeli leta 2002. Sedaj imamo kvalitetno obnovljeno strelišče z vsemi pomožnimi objekti in tudi z urejenimi zemljiškimi zadevami.

Strelišče Žančani

Lovska razstava v Trbonjah

Jože Pačnik, LD Bukovje

Letos smo lovsko razstavo postavili v Trbonjah. Štiri leta so minila, odkar smo se ob podobnem dogodku zbrali v Šentjanžu. Minila so hitro, prehitro, pa vendar se je v teh štirih letih dogodilo marsikaj. V naši družini smo praznovali 100-letnico lovstva na Slovenskem in 60 let ustanovitve naše LD Bukovje-Otiški Vrh, razvili smo nov lovski prapor ter prisostvovali sprejetju novega lovskega zakona.

Zametki naše družine segajo v leto 1946, ko se je nekaj lovcev iz Šentjanža in Otiškega Vrha odločilo, da vzame v zakup tedanje lovišče Šentjanž-Otiški Vrh. Leta 1954 se je društvo preimenovalo v sedanje LD Bukovje-Otiški Vrh, na novo pa so se oblikovale tudi meje lovišča, ki se od takrat naprej niso več spreminjale. Gospodarimo s 3400 ha velikim loviščem, ki se razprostira na SZ delu Pohorja ter sega do reke Drave. Glavna divjad je srnjad, imamo pa tudi populacijo gamsov, ki domuje v strmih pečinah Bukovja nad

reko Dravo. Jelenjad se iz prehodne vse bolj spreminja v stalno divjad. Divji prašič je številčno dokaj prisoten, ker pa je to zvečine nočna divjad, se njegova prisotnost kaže predvsem v škodi, ki jo dela na kmetijskih površinah. Seveda je prisotna tudi mala divjad; od gozdnih kur je prisoten gozdni jereb, od poljskih pa je le še »za vzorec« fazana.

Vsako praznovanje, še posebej tako visokega jubileja, kot je 60. obletnica LD ali pa 100 let organiziranega lovstva na Slovenskem, vzbudi v nas posebne občutke. Takšno časovno obdobje za naravo pravzaprav ne pomeni prav velikih sprememb, če ni prisoten človek. Človek s svojo »naprednostjo«, oziroma s svojim uničevalskim pohodom nad naravo. Lovci prvi, seveda za divjadjo, opazimo negativne spremembe v okolju, ki pa jih včasih nočemo ali pa ne znamo posredovati dovolj odločno naprej. To se počasi vendarle spreminja na bolje, kar daje lovstvu tisto pozitivno vrednoto, ki jo v tem času še kako potrebujemo.

Prav to dokazuje naša razstava naravnega okolja in divjadi pri nas.

Kako hitro se narava spreminja, smo lahko videli na prepariranih živalih. Nekatere so že prav redke, nekaj jih je izginilo, večina prepariranih ptic pa je danes zaščitene. In to se je zgodilo v obdobju borih 30 let. Tako lov, ki je prvotno služil preživetju

in oblačenju in je gospodarski pomen pridobil šele mnogo pozneje, ob vsem tem pridobiva novo alternativo, ta pa je, da nas lovce vse bolj spreminja v varuhe narave in divjadi, v prve glasnike sprememb v okolju, sprememb, ki vse bolj nezadržno trkajo na naša vrata. Zato smo lovci razstavo tudi naredili v tem konceptu. Prikazali smo

Avtorja razstave

Včasih so lovili s pastmi (stopalkami).

Loviti je naravno.

»Naravno okolje« ob vodi

Tudi starejši so si z zanimanjem ogledovali razstavljeni.

živali v naravnem okolju, ki pa je marsikje preobremenjeno z odpadki in nesnago. V drugem delu razstave smo prikazali rast rogovja pri jelu in srnjaku po letih, se pravi od mladiča pa tja do pozne starosti, lovsko opremo, ki so jo lovci uporabljali nekoč in danes, lovsko literaturo, ter zveri v Sloveniji (medveda, risa in volka). Zveri so bile velika paša za oči tako mladih kot starejših obiskovalcev.

Trud, ki ga lovci vlagamo, da bi varstvo narave prodrlo v zavest in ravnanje slehernega izmed nas, predvsem pa, da bi čut pridobile tudi mlajše generacije, je gotovo eno izmed pomembnejših poslanstev pri ohranjanju narave in naravne dediščine. Naša skrb za divjad in nadzor nad področjem, ki ga pokriva naša LD, pa zagotavljata, da bodo v naših gozdnih živčeh vrste še dolgo ohranjene. Vsaj te, ki tu prebivajo še danes. Prijetno pa smo presenečeni nad odzivom predvsem mladih obiskovalcev in upamo, da se bo videno in slišano na razstavi odrazilo tudi v naravi.

Malo v besedi in več v fotografiji

Jerneja Čoderl, univ.dipl.inž.gozd., Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Lani, ko smo zaključevali s potepanjem po Toskani, so člani Koroškega gozdarskega društva izrazili željo, da bi se naslednja društvena ekskurzija odvila v Franciji oz. natančneje po Provansi. Čeprav smo imeli nekaj težav s številom prijavljenih, nam je le uspelo, da smo se 16. aprila odpravili na pot.

Prvega dne smo že zelo zgodaj, ko se je obmorska in turistična Nica šele prebujala (dan se za turiste pred 9. ali 10. uro pa že ne sme pričeti), obiskali slikovito tržnico, ki je božansko dišala po številnih dišavnicah in začimbah. Vsi smo preverili temperaturo morja na Azurni obali, nekateri pa so bili pri tem hudo pogumni.

Tega dne smo varno zaščiteni

Moker Tone Levč

pred dežjem skozi stekla avtobusa občudovali še naravni in rastlinski rezervat Camarque ob izlivu reke Rhone, flaminje in camarške bike in konje. V vasi St. Maries de la Mer smo v cerkvi videli črno Saro, ki velja za zavetnico ciganov. Ker vas premore dve cerkvi, je nekaj udeležencev ekskurzije našlo pot do avtobusa po ovinkih.

Pred amfiteatrom v Arlesu (čigav vic je tako vžgal?)

Drugi dan je izvor svojih korenin spoznal Branko Arl, ker smo se najprej ustavili v Arlesu. Branko je dejal, da ga tudi odslej prijateljem ni potrebno vikati, čeprav bi se morda spodobilo.

V Avignonu, kjer je bil v 14. stoletju sedež papeške oblasti, smo si tri radovednice ogledale notranjost palače, čeprav je tudi samo zunanost enega največjih fevdalnih gradov Francije vredna ogleda. Tretjega dne

smo se zjutraj še malo zadržali v Avignonu, nato pa smo prišli na svoj račun ljubitelji naravnega okolja. V vasi Fountain de Vaucluse je pod visoko skalo kraški izvir reke Sorque, ki je eden najmočnejših vodnih izvirov na svetu. V tej vasi je 16 let živel tudi slavni Petrarka.

Provansa slovi po obsežnih poljih sivke. Čeprav sivka v času našega potovanja še ni zacvetela, smo si ogledali obsežna polja dišavnice pri samostanu Sennanque. V vasi Roussillon smo se s sprehodom med starimi bogatimi hišami seznanili z uporabo okre za barvanje fasad. Z okro so nekoč trgovali, danes služijo denar s turizmom.

Iz podeželskega okolja smo se za zaključek dneva podali še v mestni vrvež. V mestu vodnjakov, fontan in drevoredov, v Aixu en Provence, je na ulicah kar bučalo od sobotnega večernega življenja.

Za zadnji dan smo si prihranili še ogled kneževine Monaco. Panoramska vožnja nam je odkrila veličino in bogastvo tega dela Azurne obale. V Monte Carlu nismo preizkušali svojih spretnosti v slavni igralnici (ker smo se želeli vsi vrniti domov vsaj še s kakšnim drobižem), temveč smo si ogledali Oceanografski muzej, ki je največji tovrstni muzej v Sredozemlju. Od tu nas je pot vodila samo še domov.

Gozdarski inšpektor Drago Križan je francosko arhitekturo in živelj ovekovečil s kamero, ki je tudi slišala, ne le videla.

Kakšna podobnost?

Pripadnika ZGS ponosna na pripadnost in našo novo opremo

Martina Cigler, abs. agr.

Bliža se poletje in zopet se odpravljam na pustolovščine, tokrat sama. Vozim se po prelepi zeleni Koroški in uživam, krasni gozdovi, celki in cerkvice, vse je ena sama molitev. Peljem se po Dolini smrti in gledam gole skale, počasi se obraščajo, nekje sem prebrala, da se na ta opustela pobočja vračajo tudi čebele in druge živali, prav tako gamsi in srne, po rebreh pa rastejo brusnice. Vozim se po lepi novi cesti v Zg. Javorje. Pot, ki jo obdaja gozd, me privede na ekološko kmetijo Konič. Na njej gospodarji družina Kumer, in sicer so to oče Milan, mama Marta, sin Jure, nadebudni študent gozdarstva, ki šteje 24 let, hčerka Adrijana, sin Grega, še osnovnošolec, in hčerka Angelika, prav tako osnovnošolka. »Ta mala« dva imata krasno pot do šole, v kateri se uči le malo otrok. Ob osnovni šoli

stoji prelepa cerkvice sv. Magdalene.

Kmetija obsega 25 ha, od tega je 13 ha gozda in 12 ha obdelovalne zemlje. Imajo 15–20 glav govedu in dve svinji. Kokoši nimajo, ker jim je vse znosila lisica, včasih pa jim odnese tudi

mlade mucke.

Jure je dobil službo na Gozdnem gospodarstvu, oče Milan pa se ukvarja s prevozništvom

in vlačanjem lesa, kar je težko in nevarno delo. Gospodinja Marta, ki tudi sama izhaja s kmetije in ima rada naravo in

Levo bodoča gospodarica Adrijana, desno mama Marta

Cerkev sv. Magdalene v Javorju

Gospodarski objekt

Urejena hiša s prostornim dvoriščem

Svoboda na paši

Večnamenski objekt

foto Anka

Koničeva družina: spredaj stojijo: Grega in Angelika ter Martina, Juretovo dekle; za njimi: Roman, Adrijanin fant, Adrijana, mama Marta, oče Milan in sin Jure.

živali, pa je kar doma in skrbi za gospodinjstvo, živino in sadovnjak. V sadovnjaku imajo čez 100 vrst sadnega drevja, prevladujejo pa slive šnopsarke, iz katerih pridelajo 50 l žganja na leto. Imajo pretežno strme lege, ki jih še obdelujejo ročno, kar je kar zamudno. Gospodinja pove, da je pred 30 leti hiša povsem pogorela, kasneje so zgradili novo, prav tako pa so se lotili starega hleva, ki ga morajo preurediti v hlev za prosto rejo. Gospodinja ima velik zelenjavni vrt, na katerem pridelava veliko sveže zelenjave. Na gori so poletja hladna, saj kmetija leži kar na 1150 m nad morjem. Domačija pa ima že tudi naslednika, in sicer mlado študentko ekonomije Adrijano in njenega fanta, ki ima tudi konja. Rada imata delo in kmetovanje in tako je tudi prav – mladi rod naj ohranja tradicijo z vso ljubeznijo.

Angela Šumnik praznovala 90 let

Zapisal sosed Vančy

V deželo je spet prišla cvetoča pomlad in z njo najlepši mesec, za Šumnikovo Angelo res lep čas, saj je v torek, 27. maja 2008, praznovala častitljivih devetdeset let, v soboto, 30. maja pa še god. Bilo je živahno, ob praznovanju so se zbrali sorodniki, prijatelji, sosedje in bivši sodelavci Kmetijske za-

druge Dravograd, kjer je Angela delala večino delovne dobe in se tam tudi upokojila. Ob praznovanju ji je zaigral harmonikarski ansambel Šempetrski šopek pod vodstvom Marine Roger. Angelca je bila zelo vesela vseh gostov, saj je še vedno rada v prijetni družbi, s svojim obiskom pa jo je počastila tudi

županja občine Dravograd, gospa Marijana Cigala.

Jesen svojega življenja Angela preživlja pri hčerki Mojci, zetu in vnukinji, kjer ima lep domek in z ljubeznijo stkanu ognjišče. Kljub devetim križem je njen korak še vedno prožen in še vedno rada kaj postori na vrtu

ali okoli hiše. Doletela jo je redka čast, da v svojem naročju že lahko pestuje pravnuka. Želimo ji, da bi jih dočkala še več! Sonce sreče naj ji pozlati njena devetdeseta leta in Bog naj jo ohrani še naprej tako vedro in nasmejana v sredi med nami in njenimi najdražjimi v Bukovju št. 1!

Angela med svojimi najdražjimi in prijatelji

Angela Šumnik in njena družina

Usposabljanje gorskih stražarjev

Mirko Tovšak

Varnostniki narave, ki so si na Koroškem obdržali naziv gorska straža, čeprav se takšno poimenovanje v okviru Planinske zveze iz bog ve kakšnih razlogov ne uporablja več, se vsako leto srečajo na Grohatsu pod Raduho, kjer opravijo svoje vsakoletno izpopolnjevanje.

Letos je izpopolnjevalni tečaj ponovno vodil Primož Areh, ki je sicer poleg problematike varovanja gozdov dobro seznanjen tudi s problemi varstva okolja v gorskem svetu. Udeležencem tečaja je na privlačen način prikazal probleme rušenja ravnotežja v ekosistemih tako v gozdu kot tudi v ostalih goratih predelih naše pokrajine. Svojo predstavitev je popestril s številnimi fotografijami iz naravnega okolja Pohorja, Uršlje gore, Raduhe in Pece. Problem varovanja okolja je poizkušal prikazati na polemičen način, tako da bi tečajniki sami prišli do za-

Primož Areh med predstavitvijo fotografij.

ključkov, kako reševati sedanje probleme varovanja narave. Takšen način podajanja se udeležencem vsekakor veliko bolj »zasidra« v podzavest in s tem gorske stražarje pripravi, da tudi sami opozarjajo na probleme in posledice rušenja naravnega ravnovesja.

Ob koncu se je razvila živahna razprava o tem, ali so tudi gorski kolesarji moteč dejavnik na planinskih poteh. Prevladalo je mnenje, da sami kolesarji ne motijo toliko ostalih pohodnikov, saj marsikateri planinec kombinira svoje pohode tako, da na predelih, kjer so dovolj široke poti, uporablja gorsko kolo, deloma pa prehodi predvideno turo peš. Zelo moteči pa so motoristi, vozniki motornih sani in vozniki štirikolesnikov, saj ti ne samo, da s svojim hrupom motijo naravni mir v gorskem svetu, pač pa z grobimi pnevmatikami motornih koles močno poškodujejo planinske poti. Na Pohorju je takšnih nekulturnih voznikov kar veliko, v zadnjem času pa na planinskih poteh srečujemo tudi veliko motoristov iz sosednje Avstrije. Čeprav takšna vožnja na planinskih poteh ni dovoljena, pa očitno pri nas represivni organi na tem področju naredijo premalo, zato tudi prihajajo k nam avstrijski motoristi, saj pri njih zaradi visokih kazni takšnih prekrškov skorajda ni več.

Ob zaključku usposabljanja je

vodja varnostnikov narave pri Meddruštvenem odboru PZS za Koroško Janez Juvančič udeležence seznanil z nekaterimi novostmi na področju urejanja planinskih poti, saj je Zakon o planinskih poteh

končno stopil v veljavo. Tako bo področje urejanja in koriščenja planinskih poti tudi zakonsko urejeno in bo tako pri uporabnikih tega prostora manj nejasnosti.

Pred kočo »župana Grohata« je bilo že pred pričetkom tečaja živahno.

Tečajniki so pozorno prisluhnili predavatelju.

Doliški lovci sadijo ohrovte za krmiljenje divjadi v zimskih dneh.

Fanika Plevnik in mala Ana Pogorevc ženeta ovčko s paše.

foto: Franc Jurač

Stanko Hovnik

Ob 63. obletnici zadnjih bojev druge svetovne vojne na evropskih tleh je 17. maja na Poljani pri Prevaljah pri spomeniku svobodi in miru potekala proslava, ki so jo organizirale borčevska in veteranska organizacija Mežiške doline ter društvo Sever za Koroško.

Ta vseslovenska prireditev je znova pritegnila množico ljudi. Toplo so pozdravili predsednika slovenskih borcev Janeza Stanovnika, nekdanjega

generala Ivana Dolničarja, nekdanjega predsednika države Milana Kučana, evropskega poslanca Boruta Pahorja, nekatere poslance državnega zbora, predstavnike koroških občin in druge goste. Janez Stanovnik nas je spomnil, da so okupatorjeve in kolaboracionistične enote tu na Poljani izzvale vojaški spopad, saj niso spoštovale že podpisane kapitulacije nacifašističnih sil. Osrednji govornik Borut Pahor je označil slovenski

upor proti okupatorju za edini način preživetja. To je bilo odločilno dejanje, da smo pozneje sploh dobili priložnost za osamosvojitve. Iz narodahlapcev smo postali enakovredni v družbi zaveznikov, kjer je že v času železne zaveske kmalu po drugi vojni vzniknila ideja o združenju Evrope, ki se je s padcem berlinskega zidu tudi uresničila. Zato ne bomo pozabili in želimo ostati vredni spomina svojih dedov in očetov, je dejal. Dosedanji uspehi

niso samoumevni, so rezultat velikopoteznosti, stremljenja in odločnosti in takšna ravnanja bodo še potrebna, če ne želimo ostati povprečneži, je menil. Uro zgodovine so nastopajoči pevci, recitatorji in godbeniki popestrili s partizanskimi pesmimi, koroški partizan Mitja Šipek pa z besedilom o domovini. Dobro razpoloženi udeleženci shoda so se v nadaljevanju prepustili druženju, okrepčilom in se zadržali do noči.

Pred spomenikom na Poljani

Visoki gostje v prvi vrsti

Koroški župani na proslavi

110 let podružnične osnovne šole Sele-Vrhe

Stanko Hovnik

Proslava ob 110-letnici podružnične šole Sele-Vrhe je bila 22. maja 2008 v gasilskem domu Sele-Vrhe. Udeležili so se je župan, referentka za družbene dejavnosti mestne občine Slovenj Gradec, predstojnica Zavoda RS za šolstvo, organizacijska enota Slovenj Gradec, ravnateljice in ravnatelji,

svetniki, učiteljice, nekdanji in sedanji učenci ter ostali krajanje. Ob tej priložnosti so dopolnili in ponovno izdali pred desetimi leti izdano publikacijo, ki prikazuje dogajanje na šoli skozi desetletja.

Ob stoletnici je bila obnovljena sto let stara zgradba, posodobljeni so bili njeni prostori

in vzpostavljeni ustrezni pogoji za normalno pedagoško delo učiteljev kombiniranega pouka, ki zahteva zagnanega učitelja. To pa so lahko omogočili le z veliko podporo domačinov, ki imajo interes, da ta mala podružnična osnovna šola pod Uršljo goro še deluje. Kljub temu da je otrok vsako leto manj, pa si želijo in pri-

zadevajo, da bi na Selah dobili tudi enoto varstva predšolskih otrok.

V kulturnem delu so nastopali učenci in učiteljice ter pevski zbor Ksaver Meško. Po proslavi so si ogledali šolo in pred njo posneli spominsko fotografijo. Sledila je pogostitev.

Šola Sele-Vrhe

V kulturnem programu so sodelovali tudi najmlajši.

Udeleženci proslave so se slikali pred vhodom v šolo.

Predstavitev Šolniškega kruha

Franc Vezela

9. maja 08 je v prostorih Mladinske knjige Andrej Makuc (eden bolj kontroverznih tipov sodobnih živečih intelektualcev, ki se rad skriva v anagramu svojega imena: Rajka Medunc), predstavil svojo četrto knjigo z

Andrej Makuc predstavlja svojo knjigo

naslovom *Šolniški kruh*.

Ni moj namen pisati kritike ali pohvale, preveč se poznavam z Medunčevko, da bi mogel objektivno ceniti in oceniti njegovo prozo. Prav tako tudi nisem pristojen, da bi to počel. Kar imam povedati, je bolj zasebne narave in neobvezen čvek o literaturi in življenju, ki ne sodi v javnost, še manj pa je meritorno za nevtralne in radovedne.

Šolniški kruh je predstavil s pomočjo dolgoletnega znanca in prijatelja, glavnega urednika Zdravka Duše. Glede na Makučev smisel za humor in tendenco, da druženje z njim ni dolgčas, bomo priznali, da je bilo (če malo pretiravam) vsega konec, preden smo se sploh začeli dolgočasiti. Za popestritev vsega skupaj je gimnazijski bend Franc & Roses odigral in odpel nekaj komadov iz svo-

jega repertoarja, za kar je bil nagrajen z navdušenem aplavzom.

Med publiko smo zaznali in opazili nekaj eminentnih imen soobčanov in gostov iz oddaljenih krajev. Skratka – ljudi se

je trlo.

O vsebini pa: beri in vidi! Namig: mislim, da je *Šolniški kruh* Andrejeva doslej najbolj čitljiva, duhovita in še kaj literatura. Knjiga, proza, delo, karkoli ...

Gimnazijski bend Franc & Roses

Papirnato cvetje – naša dediščina

Milena J. Cigler

V sredo, 28. 5. 2008, je v Mariboru gospa Mira Sapač izdala knjigo *Papirnato cvetje – naša dediščina*. Notranjka, po rodu iz okolice Cerkniškega jezera, je poročena s Prekmurcem, živi pa v Mariboru. Mira je po poklicu učiteljica, učila pa je v Svečini. Dogodek je zanjo in za Slovenijo izjemnega pomena, saj je to prva knjiga, ki poleg manjših publikacij, izdanih pred leti, omenja in natančno opisuje in raziskuje to našo etnološko značilnost.

V predgovoru h knjigi je doc. dr. Mojca Ramšak napisala: »Izdolovanje papirnatih rož je sicer znano na več koncih sveta, estetski in praktični pomen te dejavnosti pa je soroden. Ko je nastopila potreba po okraševanju, je bila največkrat povezana s šegami življenjskega cikla ali s koledarskimi šegami. Kadar je za te priložnosti primanjkovalo svežega cvetja in je bilo to predrago ali premalo obstojno, so ženske in otroci poskrbeli za estetski videz predmetov, prostorov ali ljudi z izdelovanjem papirnatih oz. papirnatih povoščenih rož.«

Na predstavitvi knjige je pel ženski pevski zbor, nonet Kresnice iz Maribora, razgovor z avtorico pa je vodila Mirina dobra prijateljica Zlatka Rashid, novinarka *Večera* in pevka pri Kresnicah. Knjigo je izdala Založba Obzorja Maribor, oblikoval pa jo je Matjaž Wenzel. Ob tej priložnosti sem napisala pesmico, ki jo predstavljam bralcem *Viharnika*.

Sonet cvetja

Cvetje jeseni in cvetje pomladi,
tukaj so zbrane vse vrste in sorte,
burijo duha, a to niso torte,
so le cvetlični papirni zakladi.

Cvetje zimsko in cvetje poletja,
barv ubranih in čaš umetelnih,
rdečih, rumenih, vijolčnih, pepelnih:
Mira Sapač je mojstrica cvetja.

Kdor to ogleduje, vsak zastrmi se.
Kdo je gospa, ki ta čudež ustvarja?
Notranjska trma jo nagovarja.

Ko ustvarjalna prevzame jo vnema,
šopek za šopkom pričara razstavo,
nihče ob tem nima več prazno glavo.

Metulj

Anamarija Vrhovnik

Bil je lep sončen dan,
ko po gozdu sem hodila,
po rožah so metulji pasli se,
o, kako lepa narava je.

Bil je lep rumen metulj,
nežna rumena imel je krila,
hotel poleteti je v nebo,
pa so zatajila.

Na mojo dlan se usedel je,
frfotala so mu krila,
pa vedno bolj počasi le,
dokler niso utihnili.

Na moji dlani je umrl,
tako nežen ves in lepo rumen,
a kaj, ko le del narave je,
ki rodi se in umre.

Priznanje KGZS Frančku Juraču

Mag. Jože Pratkanar

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije vsako leto v mesecu maju pripravi »dan zbornice« in ob tej priložnosti svečano podeli priznanja za uspešno delo, za sodelovanje in priznanje za življenjsko delo. Letos je prejel priznanje za sodelovanje z zbornico Franček Jurač, naš sodelavec in dolgoletni urednik in voditelj oddaje »Od brazde do kruha« na Koroškem radiu. Svečanost je bila 16. maja v Ljubljani.

Njegovo vseživljenjsko prizadevanje za napredek in razvoj podeželja je bilo strnjeno v besedilu utemeljitve:

Franček Jurač se je rodil 30. 11. 1937 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Že kot mladenič je spoznal, da ga veselita delo z ljudmi in pisanje.

Z 19. leti je odšel na služenje vojaškega roka v Sarajevo, kjer je bil bolničar in je tako lahko izkazal svoj čut za dobroto in svojo stalno pripravljenost pomagati sočloveku. Ves prosti čas pa je izkoristil za pisanje pisem ter dopisovanje v vojaške časopise in tudi v nekatere slovenske časopise, med dru-

gim v otroškega – Najdihojca. Za časopis je torej začel pisati že zelo zgodaj in ko je prišel od vojakov, je svoje pisanje za časopise še poglobil; tako je pisal za *Kmečki glas*, *Večer*, z *Viharnikom*, lokalnim časopisom, sodeluje že vse od njegove ustanovitve, veliko pa je pisal tudi v domače interno glasilo *Misljinska dolina* in satirični list *Kurent*, ki ga Kulturno društvo Stari trg izdaja vsako leto ob pustu.

Kar 25 let je pridno deloval v krajevni skupnosti Dolič ter v ostalih društvenih organizacijah, med drugim v Gasilskem društvu Dolič in v Kulturno prosvetnem društvu Avgust Hribar v Doliču, kjer je sodeloval preko 30 let – igral v raznih igrah in pomagal pri organizaciji raznih proslav.

Franček Jurač je, poleg pokojnega Ivana Miheva, tudi eden izmed ustanoviteljev Koroškega radia Slovenj Gradec, za katerega z dušo dela še danes. Kdo ne pozna njegove zelo poslušane kmetijske oddaje *Od brazde do kruha*, katere urednik je že preko 30 let?! Veliko se pri svojem delu srečuje z

ljudmi od vsepovsod, skoraj ni kmetije na Koroškem in proti Rogli, ki je Franček ne bi bil obiskal z mikrofonom ali s fotoaparatom, najbolj pri srcu pa so mu pogovori s starejšimi ljudmi, ki jih zelo rad obiše in z njimi za poslušalce Koroškega radia in bralce *Viharnika* obuja spomine na stare čase in njihovo preteklo življenjsko pot, večkrat zelo težko, a vendar po svoje lepo. V kmetijski oddaji obravnava aktualno kmetijsko problematiko in politiko, predstavlja razne dogodke s kmetij in iz kmečkega

življenja, ki ne smejo potoniti v pozabo, ter poslušalcem poskuša pomagati z raznimi nasveti, koristnimi pri delu na kmetiji, v sadovnjaku in vrtu.

Franček v preteklosti skoraj ni manjkal na kakšni ohceti, saj jih je s svojim fotoaparatom poslikal preko 500; bil pa je tudi pobudnik za praznovanje zlatih porok, ki so jih nato začeli na veliko praznovati in jih še danes in o katerih prav tako rad spregovori s slavljenici, ki jih predstavi v svoji radijski oddaji in v *Viharniku*.

Iskrene čestitke

Franc Jurač v sredini, levo Peter Vrisk, nekdanji predsednik KGZ Slovenije, desno Nataša Belingar, direktorica KGZS

Spominski utrinki

Tako je Jožefa Hovnik naslovlila zbir kratkih življenjskih zgodb, v katerih se spominja svojega otroštva in odrasčanja. Nekaj jih bomo objavili in tako ohranili spomin na življenje naših sokrajanov v prejšnjem stoletju.

Uredništvo

Moja babica

Jožefa Hovnik

Moja babica se je rodila leta 1872 na domačiji Lorenc v Javorju pod Plešivcem (Uršljo goru). Tam se je rodila tudi moja mama (1904). Ko so se iz Javorja preselili na poprej kupljeno posestvo Kamnik na Selah, je bila moja mama stara tri leta.

Babica je zelo rada žvečila brinove jagode, zato sva jih ob robu domačega gozda večkrat skupaj nabirali, čeprav meni njihov okus ni bil všeč. Včasih sem ji tudi nagajala, a me je imela kljub temu rada. Živela je pod domačo streho v

sobici, ki se ji je reklo »bajta«. Pod posteljo je imela kokoš v gnezdu, ki je zvalila piščančke. Devet se jih je zvalilo, za tri jajca pa je babica mislila, da so zanič, zato jih je skrivaj vrgla skoz okno v travo. Jaz tega nisem vedela. Ko pa sem po travi nabirala rože in srkala med iz njih, sem zaslišala milo čivkanje, podobno kot so čivkali piščančki v babičini bajti. Takoj sem stekla k babiци in ji to povedala. Naročila mi je, naj pokličem starejšega brata in naj pogledava, kaj je tam v travi. Bil je piščanček.

Brat ga je skrbno pobral in odnesla sva ga k babiци. Sprva se je razburila nase češ, kako je bila nepredvidna, meni pa je obljubila, da bo ta piščanček moj, če preživi, ker sem ga jaz našla.

Piščanček je preživel, rasel, rasel in postal kokoš, ki je pričela nesti jajca. Že polna škattla jih je bila. Takrat pa pride iz mesta pek z velikim košem na hrbtu, polnim belih štruc kruha. Babica mi reče, naj prinesem jajca, ker da bom za njim dobila štruco kruha. Dolgo sem vesela in navdušena

pestovala to svojo prvo prigo-spodarjeno štruco kruha, kot da bi pestovala otroka.

Babica je med drugo svetovno vojno umrla (1944). Ker sem prej pri njej vselej našla varno zavetje, me je njena smrt močno prizadela. Imela sem občutek, da sem ostala čisto sama, čeprav je moja družina kar številna. Vojna je namreč vnašala nemir v kraj in družino. Starši so bili obremenjeni s skrbjo za preživljanje v težkih časih, del hrane pa je šel tudi za partizane.

Naši kraji in ljudje: Jurij Novak z Razborja – 99 let

Rudi Rebernik

Meseca aprila letošnjega leta je najstarejši krajan Razborja, zvest naročnik in bralec *Viharnika*, Jurij Novak v krogu svoje družine praznoval 99. rojstni dan. To je bil zanje res lep in srečen dogodek, kakršnega je dano malokomu doživeti, saj se sam ne spomnim takega praznovanja na Razborju, niti nisem nikogar slišal pripovedovati o tem.

Jurij je bil in je še vedno spoštovan, pošten in priljubljen pri svojih sosedih, znancih in prijateljih, posebno pa pri svoji družini, ženi in treh hčerkah ter nemu sinu, zato bi rad ob njegovem častitljivem jubileju v teh vrsticah opisal nekaj spominov nanj.

Jurija sem začel spoznavati že v svojih otroških in šolskih letih, ko sem ga videl ob nedeljah, ko je prihajal na Razbor v cerkev pa tudi potem po maši, ko je navadno s svojimi prijatelji zavil v gostilno k Pečolarju, da so se ob kozarčku vina malo povesečili in si pripovedovali svoje doživljaje, včasih tudi zapeli in zaplesali ob zvokih vaškega harmonikarja. Jurij je bil zelo družaben in vesel človek ter dober pevec, zato so ga imeli radi v vsaki družbi.

Prav sem ga začel spoznavati šele po vojni, ko sva sodelovala na raznih sestankih, odborih, volilnih komisijah in drugih dejavnostih takratne ljudske oblasti. Bil je resen in preudaren in znal je prav svetovati v

vseh situacijah, v katerih smo se kdaj znašli. Tudi takratna oblast ga je upoštevala, saj je znal stvari postavljati na pravo mesto in se ni bal tega tudi povedati.

Rodil se je v mesecu aprilu leta 1909 na mali gorski domačiji pri Planšaku pod Uršljo goro. Tam je s svojo materjo preživel svoja otroška leta in hodil v oddaljeno šolo na Razbor. Njegov oče je bil v prvi svetovni vojni nekje v Rusiji in z materjo sta sama preživljala težka in pomanjkanja polna vojna leta. Kamnite in peščene Planšakove njivice so dajale le skromen pridelek za preživetje. Prava nadloga za male domačije sredi gozdov je bila v tistih časih divjad, posebej jeleni so bili uničevalci malih njivic in vrtov, če niso bili ograjeni z visoko in močno leseno ograjo, pa še to so baje z mogočnim rogovjem razdrli, če ni bila dovolj trdna. Iz teh njegovih otroških časov, ki sta jih z materjo preživljala na Palnšakovi domačiji, mi je Jurij pripovedoval tole zgodnico: »Neko noč, ko sva z materjo pozabila zapreti in zapahnuti vežna vrata, nama je veliki jelen z mogočnim rogovjem vdrl v hišo. Iz veže je šel naprej v malo črno kuhinjo z ognjiščem, ker je tam zavohal ostanke hrane. Zaradi ozkega prostora in širokega rogovja se ni mogel obrniti, zato je tam naredil pravo razdejanje. S stene je zbil lesen sklednik in nama razbil skoraj vso glinasto posodo, ki sva jo premogla,

preden mu je uspelo zbežati.«

Po končani šoli pa do druge vojne se je moral Jurij, kakor mnogi, preživljati s priložnostnim delom po kmetijah; začel je kot pastir, drugo vojno pa je dočkal kot hlapec na veliki in ugledni kmetiji pri Rdečniku v Sp. Razborju.

Spomladi leta 1943 so Nemci Rdečnikovo družino odgnali v internacijo, Jurija pa so pustili doma, da je oskrboval obširno Rdeško domačijo s polnim hlevom živine. Ker je bil pošten in razsoden, je premišljeno gospodaril na Rdeški kmetiji in znal se je obvarovati pred Nemci. Bil je zaveden Slovenec, podpiral je partizane in jim pomagal, obenem pa je ohranil Rdeški dom vračajočim se domačim.

Pozneje sta se z domačo hčerko

poročila in odšla živeti v Rdeško bajto, ki jo je nevesta dobila za doto. Danes sta Jurij in njegova žena Marija kljub nekaterim starostnim težavam še vedno v krogu svojih otrok, skrb za njiju pa sta prevzela hči Jožica in sin Milan.

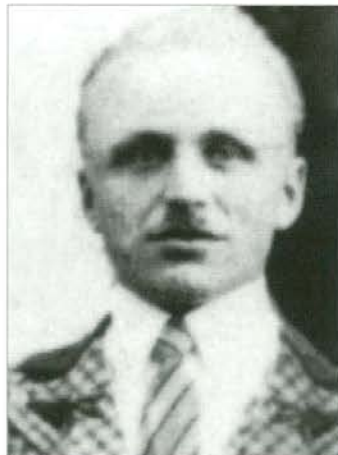
Viharniku se pri Novakovih niso odpovedali; ker Juriju vid in sluh malce nagajata, je naročnino prevzel sin Milan in tako *Viharnik* prebirajo skupaj in se veselijo lepih novic in prispevkov, ki jih prinaša revija vsak mesec.

Juriju želimo v imenu uredništva, dopisnikov in bralcev *Viharnika* še veliko zdravih let v krogu svoje družine, prijateljev in sosedov in da bi se drugo leto ob tem času lahko veselili njegove stoletnice, kar se na Razborju ni še nikoli zgodilo.

Jurij Novak ob praznovanju 90. rojstnega dneva.

Foto: Rebernik R.

Jurij pred drugo svetovno vojno, star okoli 30 let.

Foto: neznan

Ivan Rus

Znanje je dragocenejše od denarja, ostrejše od sablje, močnejše od puške. Spoznal sem kaj hitro, da več ko veš, več veljaš. Četudi sem gradil hišo in časa resnično ni bilo na pretek, sem se odločil: Nabirat si grem zna-

nja! Sive celice so bile še voljne sprejemati, zakaj torej ne bi izkoristil te priložnosti.

Vpisal sem se v delovodsko šolo. Trikrat na teden sem šel tja in se pridno učil. Za hišo in študij sem primerno prazp-

redil svoj čas – in je šlo! Večkrat pa se je seveda tudi zgodilo, da so mi sošolci dejali: »Danes pa ne gremo na predavanje!« Pri sebi sem si mislil, glej, iz Mežice ali od kod drugod so prišli sem v Slovenj Gradec, pa bodo

zdaj »špricali« predavanje. Kaj pa naj jaz, naj bom črna ovca in sam poslušam predavanja? Tako sem odšel z njimi tudi jaz in gostilna Ančka je bila kriva za našo odsotnost od pouka, od študija. Nekateri so se kratko-

Moj moped

časili z igranjem biljarda, drugi so igrali karte. Meni pa se je zdelo škoda časa in sem jo mahnil nazaj domov.

Spomnim se, da je od mojih sošolcev imel avto samo eden, in sicer »katrc«, sedaj pa lahko vidiš, da pred šolo ni več prostora za parkiranje! Tako je šel razvoj naprej. Tudi jaz sem si takrat želel biti bolj okreten. Da mi ne bi bilo več treba iti na avtobus, sem si omislil tomos »avtomatik«. To je bil moped, za katerega ni bilo potrebno imeti vozniškega izpita. Priznati moram, da mi je kar dobro služil, saj sem ga veliko uporabljal. Včasih sem se z njim odpeljal tudi v službo na Ravne.

Kadar sem se v šolo peljal z mopedom, sem med odmorom večkrat pogledal, če me čaka tam, kjer sem ga pustil. Bil je

nek pustni torek in zunaj je rahlo deževalo, ko sem kljub temu zajezdil svoj »avtomatik«. Ta dan mi bo ostal za vedno živo v spominu. Ko je bilo predavanja konec, sem odhitel pred šolo, kjer sem pustil svoj moped. Ni ga bilo! Vsa kri mi je butnila v glavo. Ali so mi ga mogoče nepridipravi skrili in se hoteli pošaliti z mano? Brž sem odšel okoli šole, tudi h gostilni Ančka sem stopil. Pa ga tudi tam ni bilo. Vedno večji krog sem delal, ko sem iskal svojega jeklenega konjička. Počasi pa sem izgubil še zadnje upanje, da ga najdem. Domislil sem se, da grem prijaviti krajo na milico. Na smem reči, ljudje v modrem so bili še kar prijazni. Povedal sem jim, kako in kaj. Vzeli so potrebne podatke in mi dejali, da me bodo takoj obvestili, ko

bodo izvedeli kaj novega v zvezi z motornim kolesom.

Ves potrt sem odšel domov. V glavi so se mi motale čudne misli. Le kaj bo na to porekla moja žena? Ko sem prišel do hišnega praga, sem se tam dolgo obiral in si dajal korajžo. Čisto potihom sem stopil v kuhinjo. Žena je ravno pekla krape. Povem ji: »Veš, ukradli so mi motor!« Ona mi odgovori kot iz topa: »Še dobro, da ga niso meni!« In se od srca nasmeji. »Bo že kako,« mi je še rekla. »Saj se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha!«

Celo noč sem se premetaval, moped me je preganjal! Zjutraj sem vstal ves zbit in ženi naročil: »Pojdi na milico in vprašaj, ali so že kaj našli!« Upal sem, da bo sreča na moji strani. Tako sem odšel v službo v ravenko

železarno.

Vem, da tisti dan v službi z mano ni bilo nič pametnega, venomer sem si očitil, kako se je moglo pripetiti to ravno meni, ko sem vendar tako skrben. Komaj sem čakal, da pridem domov. Že pri vhodnih vratih mi je žena sporočila veselo novico: »Našli so tvoj zaklad, obenem pa mi je rekel miličnik, da si v bodoče zapomni, kje si ga parkiral!« Res sem bil vesel te vesti, obenem pa besen zaradi arogance, ki so jo pokazali modri angeli. Moped je bil ves blaten, brez goriva in brez enega pedala.

Hvala bogu, vse se je dobro izteklo. Ta moped mi je še dolgo služil. Kar težko mi je bilo za njim, ko ga je sin Damijan čez mnogo let vrgel v kontejner.

Moje Trbonje in Trbonjčani

Trbonjčanka Mojca Župančič

Kam drvi ta naš svet in mi z njim, se pogosto sprašujemo, ko nimamo časa ne zase ne za soljudi. Vedno moramo nekemu ali nečemu slediti, zadostiti, pa če nam je prav ali ne. Pa vendar imamo še "zaveznike" – praznike, lepe, tradicionalne ali druge pomembne, srcu prijetne dogodke, ob katerih vsaj za trenutek, za kratek hip ustavimo čas – zase, za nas! Pristrčno medsebojno druženje, druženje z naravo, z umetniškimi stvaritvami so nam dragocenejša darila. Tako neminljivo darilo je majhni vasi Trbonje, ki leži mirno v zavetju Sv. Danijela ob Dravi blizu Dravograda, z dobrimi in ustvarjalnimi ljudmi podarila naša, žal že pokojna, zvesta rojakinja gospa Katica Jeseničnik, učiteljica v Dravogradu, z dragoceno knjigo *Moje Trbonje in Trbonjčani*.

V tej dragoceni knjižni stvaritvi je zlita vsa njena ljubezen do domačega kraja, do njenih dragih rojakov, njeno znanje, s katerim je zmogla prav študij-

sko zajeti vso zgodovino kraja skozi čas od 11. stoletja, ko je z zgodovinsko pristnostjo in verodostojnostjo predstavila obstoj te majhne vasice. Tu je zajela posebnosti kraja, edinstvenost narečja in razne običaje. V knjigi se srečaš z izkopanino iz pradavnine, z bogatimi fotografijami kraja in z domačimi ljudmi, spregovoriš z rojaki, ki jih ni več. Fotografije, te nesporne priče preteklosti, ostajajo živa pričča obstoja kmečkega življenja, njegove kulturno-umetniške naravnosti Trbonjčanov.

Da, ponosni smo na svoj kraj. Reka Drava, zeleni Pohorski gozdovi in prelepo veliko Trbonjsko polje, ki z bogato rodnostjo, z modernim usmerjenim kmetovanjem daje kruh, zaznamujejo lep, uspešen kraj, uspešne kmete in podjetnike. Da, Trbonje so bile v preteklosti bolj vase zaprte, ljudje preudarni, vedno ustvarjalni. Ne le zase! V Trbonjah se zbirajo domačini in ljudje iz bližnje in daljne okolice ob tradicionalnih prireditvah z lepimi kulturno-umetniškimi vsebinami. Tu

je živela in živi "plehmuzika", ubrana in profesionalna godba na pihala. Daleč nazaj segajo njene korenine. Dedek naše drage Katice Jeseničnik, gospod Martin, je bil eden njenih uspešnih kapelnikov. Da, v pravo smer razmišljajte! Kantavtor Adi Smolar je sin Trbonjčana Adija – Dolfija Smolarja, cenjenega, uspešnega kapelnika trbonjskih in drugih pihalnih godb. V Trbonjah se v poletjih predstavljajo na veliki znani prireditvi, ki se je udeležujejo godbe na pihala iz vse Slovenije. V Trbonjah prirejajo tekmovanja v raznih kmečkih opravilih, na katerih se zbirajo ljubitelji kmetijstva in narave. V prelepem okolju in mirni naravi so znane rekreacijske poti. V Trbonjah so bile in so še vedno uspešne dramske skupine, pevski zbori otrok in odraslih vaščanov. Vsi prazniki, državni, cerkveni in jubileji vaščanov so pospremljeni z lepimi, bogatimi pozornostmi.

"Št', znajo l'di kup stop't, ko je triba." V tako lepem sožitju in spoštovanju se je v novem-

bru 2007 zbralo na predstavitvi knjige *Moje Trbonje in Trbonjčani* več kot 250 ljudi. Z ljubeznijo, spoštovanjem in občudovanjem smo jemali veličastno stvaritev v roke. S prižgano svečo in šopkom rož ob fotografiji naše drage Katice smo se ji pristrčno zahvaljevali. Zahvalili smo se njeni cenjeni družini, predvsem soprogu gospodu Hermanu Jeseničniku, ki je posthumno z veliko dela in trudom dokončal zahtevno delo in v samozaložbi omogočil izid knjige. Zahvalili smo se redaktorici gospe dr. Silviji Borovnik s Filozofske fakultete v Mariboru, KS Trbonje, njeni predsednici gospe Anici Grešovnik, tiskarni Grešovnik in vsem, ki so pripomogli k izdaji knjige. Posebno zahvalo smo izrazili vsem domačim, ki so pripravili odlično srečanje.

Da, tu sem za vas, *Moje Trbonje in Trbonjčani*. Vzemite me v roke, večno ostajam v vašem spoštljivem spominu – za vse vaše praznike za vsak dan za vas najlepši dar.

Nataša Konečnik Vidmar

Imate težave z drogami in bi radi prenehali? Ste že poskusili prenehati, pa ste ugotovili, da sami tega ne zmorete? Občasno jemljete droge in menite, da še niste zasvojeni, pa bi kljub temu sprejeli določeno obliko pomoči? Ste mogoče v skrbeh, da vaš sin, hči, partner ali druga bližnja oseba jemlje droge? Mladinski kulturni center Slovenj Gradec je v mesecu maju 2008 v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Ravne pričel izvajati program za samopomoč in rehabilitacijo oseb

z različnimi oblikami zasvojenosti v okviru projekta Človek.

V okviru projekta Človek se izvajajo naslednje oblike dela: Infotel (informiranje in posvetovanje na telefonski številki 01 540 31 74), prvi pogovori (osnovne informacije o možnih oblikah pomoči, urinska testiranja, individualni pogovori za osebe s težavami z zasvojenostmi in njihovimi bližnjimi osebami), program Sora (v program se vključujejo osebe, ki imajo težave z zasvojenostmi in so že uspele vzpo-

staviti abstinenco, vendar potrebujejo pomoč pri spoprijemanju s težavami v vsakdanjem življenju), program Dipo (za osebe, ki imajo težave z zasvojenostmi in še ne abstinirajo, vendar o tem razmišljajo in potrebujejo pomoč, spremljanje in motiviranje), program Alfa (za osebe, ki prejemajo nadomestno terapijo, metadon ali subutex, in potrebujejo pomoč v vsakdanjem življenju) ter klasični program (za tiste, ki zaradi zasvojenosti z drogo potrebujejo celostno obliko pomoči od priprave in usmeritve do dnevnega programa, stano-

vanjske terapevtske skupnosti in pomoči pri vključevanju v družbo).

Če imate zasvojenega sina ali hčerko, partnerja, brata ali sestro, prijatelja ali ste morda sami zasvojeni, jih lahko od meseca maja dalje obiščete v prostorih MKC vsako sredo med 15. in 17. uro. Svetovanje in pomoč sta anonimna in brezplačna. Za pogovor prej pokličite na telefonsko številko 02 88 295 85 vsak dan med 13. in 19. uro.

Nomen pleksikon - Pleksikon imen

Franc Vezela

V vesoljnem kaosu vlada red koincidence (sovpadanja, ujemanja). Ime je zvok. Zvok je vibracija. Jaz sem vibracija (svojega imena). Vse v službi večnosti ... Bereš na lastno odgovornost, trpin.

Vedno se dopušča možnost, da poreče kdo: Ne, jaz pa nisem tak! Nisem to. Tega ne bi storil! To nisem jaz. Potem naj se spomni, da je tak. Da je to. Storil bi to. Da je on. Ne da bi mu bilo treba lomiti roke ...

IMENA PO MOJE

JUNIJ

V zraku se dokazuje norost, ne pogum. Človek ni ptič.

FORTUNAT – ponesrečena izpeljava iz Fortune (bog, sreče). Nežni, malo zarobljeni (priden za vse vrste potegavščin, ki jim pravi domislice). Soli pamet (če je tiste vrste). Tudi odvisnik ali malo zasvojen (je razlika?). A. S.: V svoji mistiki tog, trpeč ali občutljiv in zamerljiv.

ERAZEM – Erazem se bojuje. Ni Don Kihot, čeprav sta oba idealista. Če postane materialist, ga uniči. Nenehno neodločen v intimnem boju proti samodestrukciji; ženski princip mu približa življenje, sicer bi ostal osamel borovec. A. S.: resigniran tip. Izpeljank ni, sicer bi še bolj razpizdili nebesa.

PAVLA (glej prej!) – opombe: ... se je ... zadavla ... Kmečko prostaško, a ne iz trte zvito. Če nisi

MOJA INTERPRETACIJA IMEN JE DOMIŠLJIJSKA
JE PESNIŠKA SVOBODA KI SI JE NE PUSTIM KRATITI

ČE NIČ NI RES POTEM JE VSE V REDU

NIMA ZVEZE Z ZNANSTVENIM RAZISKOVANJEM
KI JE ŠE BOLJ PSEVDONANSTVENO
KOT MOJA SVOBODA DO IZRAŽANJA

ČE PA JE RES KAR NI DOKAZANO
POTEM – JE ŠE BOLJ V REDU

imel v življenju vsaj ene Pavle, si ga vrgel stran.

FRANC (glej prej!) – opomba: še kaj o Francu? Zaradi svojega psevdonima, ki se slučajno črkuje f r a n c, ne smem biti neobjektiven. Ali naj se opišem? Potem se bo oglašil kak Franc in me napadel: Čuj, jaz pa tebi nisem čisto nič podoben! Prav ima! Vsak Franc je unikat. In na svoj način terorizira okolico. Ker zdaj je že jasno: terorist!

VALERIJA – oh, draga ... kaj naj rečem? Ženska? Tako lepo ime, pa tak izkupiček! Ne vem, če se ni komu zamerila? Ukvarja se s sabo več, kot je nujno potrebno. Nima časa, da bi začela živeti. Vztrajno neuspešno potuje v svojem iskanju bolj smisla kot identitete. Zastavi si kak utopični cilj. Da je lažje razočarana (nad življenjem). Kje so hormoni? Same želje, nestvarne želje. Da ni mazohistka?

NORBERT – prirojena nonšalanca in prirojena pridnost si ska-

četa v lase. Še malo onostranstva in dobimo simpatičnega, nedolčnega gospoda. A. S.: Zelo pedanten, malo čudaški mož. Norbert ni za sceno, a je venomer na njej.

ROBERT (glej prej!) – opomba: je Bobi izpeljanka iz Roberta? Ali pa je zanj potreben drug adut? Bobi je tisti, ki mu vržeš kost in zavpiješ: Bobi, to je kost! Njemu ni treba tega razlagati. Če bo trznil ali ne, pa ve samo on.

MEDARD – gladki, slepeči Medard! Kdo ti je dal to svetovno (čeprav idiotsko) ime? Lahko bi bil Medved. A to je priimek. Da bi si upal biti Medard, če bi se pisal Medved? Je kar za premisliti ...

PRIMOŽ (prvi) – ena gala predstava. Lahkoten in težak! Širok ali škrt (recimo varčen). Pošten – lopovski! Že to, da je prisoten, je neke vrste borba v dokazovanju. Prehitro se naveže, ali pa se nikdar. Kaj je zdaj to? Ne morem ga prijeti! Izgovorjava Š ja na koncu povzroča disonanco. Tako motečo, da je Primož izmuzljiv definiciji. Trije P označujejo Primoža: predrznost, posel pokora. Jasno, da je v nečem prvi. Ali pa – A. S.: vedno prepozen ali – prekratek. Celó življenje se ne znebi travm iz otroštva.

MARJETA (glej prej!) – opomba: Marjete preživijo, ker izhajajo iz ljubezni. Vse počno iz ljubezni: terorizirajo, usmerjajo, gnjavijo, maltretirajo ... vse iz ljubezni. Ne moreš jim zameriti. Zato še niso izumrle.

BARBARA – nekaj slastnega končno! Če prideš pravi čas. Preden se spremeni v kaj drugega. Nihajoča podoba angela, ki ima vse možnosti (skoraj vedno je tako), da postane nekdo drug. Da se naseli v njem ... Ameriška ministrica je že videti zombijevsko (ali zombijsko?), neuravnovešena je in duhovno iznakažena (beri patriotsko osveščena – patriotsko in idiotsko gresta z roko v roki) soli pamet pametnim glavcam. Druga se ukvarja z iskanjem svoje identitete, potem ko je posnela nekaj filmov o ženskah. Sprememba v Barbro lahko dobro dene, saj numerološko Barbarino vedno neugodno in shizofreno število 11 spremeni v deset, to je v 1. Bil je val (modni krik, ki je dobil eho), ko so Barbare množično izpuščale v svojem imenu drugi A. Barbara, Nataša, Tatjana, Tamara, Marjana, Amanda (posebej strupeno ime) bi morale ustanoviti klub. Klub treh Ajev.

JANEZ, ANTON, VASILIJ (glej prej!)

VID – spolzko. Neobičajno. Za nas smrtnike. Osebo ne poznam nobenega Vida. Vid je neviden. Tudi neslišen – drugače kot Urh. Ima svojo teorijo. Vid je kot privid, če malo zarobanti. Videk je seveda sirota v majčki. Vid je sinonim za občutek krivde. V ženski podobi je to Vida, ki zbeži s črncem v tisti Lepi Vidi, moški pa sosed Vid, ki po smrti prestavlja mejnik v onem Mejniku.

S tem, ko mi ne napišeš pisma, tudi nekaj poveš. Kaj torej hočeš reči s tem pismom? Kakšen amfiteater! Ne bi bil Vid.

BENO – glej Bernard! Opomba: Beno je umetniška duša, Benč je jebiveter, Berni in Beni pa še slabše kot Pepček.

DOLFE – Dolfe je upokojeni Adolf, ki je zrasel iz Adija. Dolfetu ni do ničesar. Iz Adolfa se spremeniš v Dolfeta in ... kaj ti kdo more! Če tega ne zmoreš, ostaneš Adolf. Figura. Figura usode. Lahko si Adi in s tem malo drugačna figura. Seveda je figura tudi Dolfe. A njemu je vseeno. Vsi trije so preglatki, da bi se obregnili ob kaj tehtnega. Razen – če te ne zajebe priimek! Kot je Hitlerja. S poudarkom na O ima Adolf prosto pot v perverzijah in izdajah samega sebe. Vsi trije v življenju počasi gnijejo. Dolfetu je vsaj vseeno.

MARKO (glej prej!)

JULIJANA (glej prej!) – opomba: julijska Jana! So takšne sploh mogoče? Narava se rada poigra. Julijska Jana že numerološko pomeni trud in napor, Juli pa daje shizofreno najstnico! Juli je tako vnebovpijoče, da je depresivno ... Julijana ni fajn biti. Tudi, če izpustiš J, se ne splača razmišljati v tej smeri.

Sveta trojica en sam bog:

MARIJA ANA KATARINA

Mogočna peterica:

ALOJZ JOŽEF ANTON JANEZ FRANC

ALOJZ – eno tistih močnih, že kar mogočnih imen iz peterice. Alojz je nekaj časa borben – ko še ima energijo. Potem začne z njo varčevati. Prelevi se v nonšalantnega, čeprav še vedno v gibanju Alojza. Alojz ni isto kot Lojz. Lojz je ljudski, Alojz se včasih oddalji in zopet prikaže. Kot Lojz. Se tudi prikaže ... Lojze je klobasa. E na koncu imena mu res ni potreben. Če pa je: dolgčas, dolgovernost, vakuum, pritisk ... Alojz, Lojz, Lojze, Lojzek niso nepremišljeni. Zato pa kdaj neprevidni. Tudi jezиковi. Navadno se znajdejo.

AHAC – krut, borben duh! Dokazovanje mu je bit. Šampion, če je treba. Lahko počti, če se napreza. Krvni tlak pa tako ... žolč ...

KRESNICA – jebotekresnik! 22 govori numerologija. Nenavadne sposobnosti, ki jo lahko dvignejo v višave, od koder ni povratka. Ali pa te uničijo kot komarja. Zato Kresnic ni. So samo kresničke. In Kresniki v priimkih. Pričakovanja, želje, neuresničenost, hrepenenje. Samo K odstraniš (statiko, bučnost, stabilnost) in dobiš resnico. O Kresnici. Kje pa je? Resnica je, da Kresnice ni.

JANEZ (glej prej!) – opomba (za Ivana): zakaj ne bi bil še župan, če je že pisatelj?

STOJAN – kdo je tisti nestabilni? Na duhu in telesu? A, Stojana misliš? Ja, v disonanci sam s sabo. Togost (na trenutke nagoni, kot puberteta). Za zaščito in varnost pripravljen početi vse vrste neprijetnosti. Včasih brezbrizen, velikokrat križem rok. Brezdušen?

EMA – posrečeno ravno ne! Ema ne preraste otroštva. Realnosti ne priznava in jo zanika. Počne stvari, ki jih mora, da ima mir. Potek dogodkov ji ne povzroča veselja, a se ne pritožuje. Je v svojem pasusu.

HOTIMIR – čim manj jih je, več bo človeštvo pridobilo. Človek, ki vnaša nemir. In nekaj hoče ... Je krut, pohoten, dela se pacifista, je mizantrop (ljudomrznež), najraje ima uniforme in svežo zemljo. Takoj ga opaziš. Hotimirji se dandanes drugače imenujejo.

PETER PAVEL (glej prej!) – opomba: kadar praznujeta god na ta dan (ne ločeno) sta druge sorte razbijača življenja. Razbijata vsak po svoje. En se spremeni v Perota (in ga žge), drug pa v Savla (in ga tudi žge). Palček na skali sta oba skupaj. Sposobna okupirati okolico. Če gresta skupaj v gostilno, bo potem fešta.

EMILIJA – je svetlejša in višje zveneča Ema. Mogoče pobožna. Paziti mora, da ne postane ultravijolična. Kompleksi ne dajo dihati. Tudi Ema se srečuje z njimi. Emilija pa kar vpije po njih! Milica pa ... ne morem pomagati. Nisem jaz dajal imen. Razen Gašperju in Katarini. Kar je, je.

Odidi, junij, da spet čim prej prideš ...

Tone Potočnik

☆1970

†2008

Razkošje pomladnih cvetov in pisane travniške odeje je izgubilo svoj čar ob šepetanju vetra, da je ugasnilo mlado življenje. Tone Potočnik je imel pred seboj še veliko ciljev in načrtov, saj njegove želje

po izobraževanju nikdar niso ugasnile. Življenje mu je vendarle odmerjalo šele 37 jeseni in precej bi še rad postoril. A je pred dobrim mesecem prvič potožil o bolečinah, se znašel v ljubljanski bolnišnici in zaman so bila vsa upanja na okrevanje. Njegovi najdražji, strti ob tej nepričakovani izgubi sina in brata, nikakor ne morejo razumeti tako krute življenjske preizkušnje. Prijatelji in znanci zmajujemo z glavami, saj se je navdušen še ob letošnjem prazniku slovenske kulture s planinci veselili srečanja na Črnem vrhu, našemljen pa se je predajal tudi pustnim norčijam.

V ta svet pa je naš Tone prijokal v slovenjegraški porodnišnici 22. septembra 1970. Mama Marija, ki je povila 4 otroke, je skrbela za njihovo prijetno otroštvo v tej prelepi Razborci. Tone se je ob igri zvedavo oziral po privlačnostih gozdov in še rad kaj pomagal. Rada ga je imela stara mama in devetletni fantič je zaživel pri njej in tam ostal še po njeni smrti pred sedmimi leti. OŠ je obiskal v Mislinji, se pridno učil in želje po znanju nikdar ni obesil na klin. Po letih osnovne učenosti se je odločil za trgovsko šolo v Slovenj Gradcu. Ko jo je leta 1988 uspešno končal, se je brž zaposlil v trgovskem podjetju Nama. Leto kasneje ga je vojaška suknja popeljala v Prokuplje, služba v Nami pa ga je čakala tudi po vojaščini. Ob delu pa si je želel obogatiti svoje znanje in si 1991. leta prišolal poklic komercialnega tehnika. Ob učenju, vestnem službovanju in pomoči na babičini domačiji, mu je prostega časa ostajalo kaj malo.

Ljubezni do planin pa se nikdar ni izneveril. Ni rad prehodil le Pohorja in zavriskal na Črnem vrhu ali Uršlji gori, vsako leto se je rad povzel vrh Triglava. Upravičeno pa je bil Tone ponosen na nov izpolnjen cilj svojega študija, 18. maja leta 2004 je namreč diplomiral na višji strokovni šoli v Mariboru in z veseljem smo novega komercialista potrepljali po ramenih. Tudi jaz, saj sva se po OŠ večkrat srečala in vedno veselo pokramljala. V Katici je dobrodošlico še posebej rad izrekel, pa tudi na otvoritvi Lidlove prodajalne v Slovenj Gradcu sva si imela kaj povedati. S svojim znanjem je bil v Lidlu dobrodošel, vendar je moral določena znanja nabirati najprej v Avstriji in kasneje še na Hrvaškem. Ob vsem tem pa je razmišljal, da človeku znanja nikdar ni dovolj in v Celju je našel šolo, ki naj bi njegova spoznanja še obogatila. Pa mu je načrte nenadoma in precej prehitro prekrizala bolezen. Tone nikdar ni potožil, a zaradi bolečin se je 1. aprila moral zateči k zdravniku. Ta ga je brž napotil v slovenjegraško bolnišnico, od koder so ga po dveh dneh prepeljali na pregled v Ljubljano. Da mu življenje odmerja poslednje dni, ni pomislil nihče. Po dveh koncih tedna, ki jih je lahko preživel doma, in obiskih, kjer so njegove besede vzbujale upanje, pa je v petek ponoči ugasnilo njegovo življenje.

Marjan Križaj

*Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
v naših srcih pa ostaja skrita tiha bolečina.*

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata in strica ter botra Toneta Potočnika iz Razborce pri Mislinji se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter svete maše, nam pa izrekli sožalje in pomagali v najtežjih trenutkih.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Tinetu Tajniku za opravljen pogrebni obred in sveto mašo, cerkvenim pevcem za zapete žalostinke, izvajalcu za odigrano Tišino, govorniku Marjanu Križaju za ganljivo izrečene besede slovesa in pogrebni službi Jerneja Završnika za pogrebne storitve.

Vsi njegovi**Anton Sešel**

☆1918

†2008

Letos aprila je Anton Sešel dopolnil častitljivih 90 let in s svojci proslavil svoj jubilej. Nihče ni pričakoval, da se bo njegovo življenje že čez dva meseca končalo ...

Rodil se je 17. aprila 1918 na Završah nad Mislinjo na lepi Časovi kmetiji. Imel je dva brata in dve sestre, svojo mladost pa je preživel v domačem kraju. Leta 1943 je bil mobiliziran v nemško vojsko, kjer je preživel dve leti. Vojsko je služil na Danskem, Poljskem in v Rusiji, kjer je bil tudi ranjen. Po končanem zdravljenju v bolnišnici je prvič dobil dopust, da je lahko prišel domov. V nemško vojsko se ni več vrnil, temveč je šel v partizane. Svobodo je pričakal v Železni Kapli. Po vojni je pomagal obnavljati številne pogorele »rušte« stanovanjskih hiš in gospodarskih objektov v bližnji in daljni okolici Mislinje. Leta 1954 se je poročil s Viktorijo Krajnc, po domače s Stanikarjevo Vikico. Po poroki sta se preselila na Prevalje, kjer se je zaposlil na LIO – lesni industriji in tam delal vse do upokojitve. Ker je bil vaje vsakodnevnega dela, je tudi po upokojitvi še nekaj časa opravljal »cimpersko« delo po Korškem, v prostem času pa je rad zaigral na frajtonarico. Leta 2004 sta z ženo Vikico praznovala zlato poroko. Zelo ga bo pogrešala, prav tako pa vsi ostali njegovi najbližji.

Edmund Pohovnikar - Orlov Eda

☆ 1937

† 2008

Tiho, tiho v hišo žalost se prikra-
de, ko nemila smrt ljubečega ti
vzame. Koliko lepih misli se utrne,
ko zvezda zaide. Koliko spominov
oživi, ko življenje mine. Spomini,
kateri se dotaknejo našega srca, se
nikoli na izgubijo. In spomini Or-

lovega Eda, od katerega smo se poslovili, so se dotaknili marsikaterega srca. Saj je bil del našega vsakdana, ki je pogosto odpiral dlani za dobre stvari. Nobenemu ni odrekel pomoči, če je je bil potreben.

Za vsakim človekom ostane prehojena pot, ostane misel. Prehodimo skupno v spominih njegovo pot, ki jo je hodil 70 let. Rodil se je na Legnu mami Neži kot nezakonski otrok. Komaj 5 dni starega je dala v oskrbo svoji botri Vrčkovski bici, saj ga domov k Orlu ni smela dati. Takrat so bili nezakonski otroci prikrajšani za marsikatero življenjsko radost. Ko je dopolnil 3 leta in se pod skrbnostjo Vrčkovske bice razvil v prikupnega fantiča, so ga Orlovi le sprejeli za svojega sorodnika. Osnovno šolo je obiskoval v Podgorju in bil zelo dober učenec, zlasti računstvo mu je dobro šlo. Želel je nadaljevati šolanje, tudi učitelji so bili enakih želja, a žal se to ni zgodilo. Po končani osnovni šoli se je zaposlil pri podgorski zadrugi ob gradnji zadružnega doma. Vojaščino je odslužil v Umagu in se vrnil nazaj na delo v zadrugo. Ob delu je dopolnil osemletko. Pri Marčiču v Slovenj Gradcu je na lesnem skladišču nalagal les na vagone.

3. junija 1961 se je poročil z Zgornje Kotniško Kristino iz Vodriža. Trem hčeram sta podarila življenje: Romani, Metki in Nežki. Vzgajala sta jih v delovna in poštena dekleta in jim z izobrazbo in delavnostjo omogočila uspešno vključitev v življenjske tokove.

1963. leta je šel za merilca lesa in to delo opravljal kar 26 let do invalidske upokojitve. S tovornjakom je prevozil sto in sto kilometrov po Mislinjski dolini in njenih obrobjih. Na tisoče kubičnih metrov lesa je premeril. Med lastniki gozdov je bil priljubljen, saj je delo opravljal vestno, odgovorno in pošteno.

Ko sta z ženo Kristo zagospodarila pri Orlu, so si prenovili hišo. Eda je hodil v službo, Krista pa je doma pridno gospodinjala in gospodarila. Hčerke so si ustvarjale družine. Zeti Jože, Miroslav in Igor so se lepo vključili v sorodstvo in prihajali so vnuki Suzana, Aleš, Lidija, Valerija, Edi in Maja in nato še pravnuki Kristina, David in Denis. Pošiljali so dediju in bici sončne žarke ljubezni, pozornosti in s svojo mladostno radoživostjo pestrili vsakdan.

Eda so pričele težiti bolezni in invalidsko se je upokojil 1990. leta. Bolezni ni vedno jemal resno, zato so to izkoristile in ga pričele vedno bolj ogrožati. Vsa družina mu je stala ob strani, mu pomagala, kadar se je zakompliciralo. Žena Krista mu je zvesto stregla in ga oskrbovala, da se je življenje spravilo nazaj v tir. Hčerka Nežka je bila že prava zdravnica, Metka je s svojo prijaznostjo znala iti okrog njega, hčerka Romana z možem Jožetom in družino mu je bila ves čas v oporo; torej vsi so mu pomagali, še zlasti zadnji čas, ko so mu življenjske moči vedno bolj usihale.

Pa dodajmo še kakšen kamenček v mozaik Edovega življenja. Bil je v Zvezi vojaških rezervnih starešin, čez 50 let gasilec

PGD Podgorje, lovec in tam predsednik in sodnik strelske komisije ter revirni vodja za Vrhorsko, član dramske skupine kulturnega društva Podgorje in pridružitveni član Zveze borcev Podgorje. Za vsestranost angažiranja v družbi je bil večkrat odlikovan.

Bolezen mu je proti koncu vzela vrsto življenjskih užitev. Kako srčno si je želel še iti med zeleno bratovščino, med prijatelje, v gozdove med njihovo zelenje in šumenje. A odšel je, končano je trpljenje, nam pa ostaja nema bolečina in srca, polna nežnega spomina.

In če bi Eda še lahko kaj sporočil, bi rekel tole:

*»Ne bo me več, ko sadje bo cvetelo,
ne bo me več, ko dozorel bo sad,
le toplo sonce vas bo grelo,
spominjalo, da sem imel vas rad.«*

Anica Meh

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo za sveče, svete maše in za vsa izražena sožalja Hvala patronažni sestri Andreji Šavc za hišne obiske, hvala č. g. župniku Leopoldu Koratu za pogrebni obred, hvala lovski družini Podgorje za izkazano čast in hvala gasilecem, cerkvenim pevcem in moškemu pevskemu zboru KD Podgorje za zapete žalostinke. Hvala zastavonoši, praporščaku in vsem govornikom, hvala vsem, ki ste ga obiskovali in mu krajšali vsakdan, hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih, hvala vsem, ki boste pokojnika ohranjali v lepem spominu in hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje
zapolnjevali tvoje so življenje,
nato pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
Sedaj spokojno spiš,
a z nami še naprej živiš.*

SPOMIN

20. 6. 2008 mineva 20 let, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedi

JOŽE KIMPERK

iz Mislinjske Dobrave.

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prižigate sveče ter z lepo mislijo obujate spomin nanj. Ohranite ga v lepem spominu.

Žena Malika ter hčerki Malčka in Joža z družinama

Anton Sinreih

☆1945

†2008

Anton Sinreihu je volja do življenja ohranjala prepričljivo upanje, da si bo še opomogel, in njegovo prepričanje je bilo tudi najboljša tolažba za ženo Vido. Čeprav so zdravljenja v bolnišnicah od druge polovice minulega leta vse bolj

krepila željo, da bi okreval doma, se je vendarle sprijaznil z nadaljnjimi posegi v Ljubljani. A je smrt potrkala na vrata prav v dnevu, ko so ga pričakovali v ljubljanski bolnišnici. Kot predzadnjega izmed petnajstih otrok je 17. aprila 1945 mama Marija na Peharjevem v Dovžah povila sinka Toneta. Zvedavo se je fantič že v otroštvu oziral po zelenih travnikih in obračal grude domače zemlje. Še preden je odhlačal v osnovnošolske klopi v Mislinji, je že rad prijel za drobnimi opravili. Pozneje je razmišljal o motorizaciji, pokukal v šolo za avtomehanike in kaj »pošraufal« pri Levovškju, a prvo službo je vendarle ujel v tovarni meril. Ker so sestre in bratje drug za drugim zapuščali dom, se je moral sprijazniti s potrebo, da je po službi doma še pridno kmetoval in leta 1978 je kmetijo tudi prevzel. Domačiji je ostal zvest do poslednjega diha.

Ob službovanju v Slovenj Gradcu se je njegov pogled vse bolj ustavljal na mladi Vidi, saj je ogrela njegove misli in srce. Ljubezenska čustva so ju pripeljala pred oltar in v soboto, 17. maja, se je pred njima oznanjal 39. jubilej skupne življenjske poti. Veliko prijetnih trenutkov so ta leta poklanjala Tonetu, med najlepšimi pa sta bila dneva rojstev dveh sinov. Roman, Aleš in Silvo so ob Vidi skrbeli za nasmejan obraz, ki je razodeval njegovo srečno počutje. Ob prihodnosti v službi in na domačiji je ob sleherni uri, podnevi ali ponoči, kot babica posebne sorte po vseh dovžanskih kmetijah skrbel, da so telički zdravi primukali na svet. To je bil njegov življenjski konjiček, saj je imel živali resnično rad. Pomoč sočloveku je nudil tudi kot gasilec, saj je bil v gasilskih vrstah polnih 50 let. Več let smo ga lahko našli kot člana UO PGD Dovže, v katerem je deloval še v tem mandatu.

Svojo nesebičnost je dokazoval tudi z darovano zemljo, na kateri stoji v tem našem zaselku gasilski dom. Člani gasilskega društva Dovže bi lahko izpostavili še marsikatero Tonetovo vrlino, hvaležni pa mu ostajajo tudi zato, ker je bil Peharjev sadovnjak vselej tudi prostor za gasilske veselice. Dela Tonetu Sinreihu res nikdar ni zmanjkalo, saj mu je ponagajal še kakšen stroj, on pa je bil vešč marsikaterega popravila. Ponosen je bil na uspehe svojih sinov in vesel, ker so mu radi priskočili na pomoč. Domov so se radi vračali bratje in sestre, saj sta jih Tone in Vida vselej sprejemala odprtih rok in se hvaležna nasmehnila ob trditvah, da so njihova srca ostala na Peharjevi kmetiji. Ko so mu kot skladiščniku na Merxu ponagajale zdravstvene težave, se je počasi znašel na Zavodu za invalidsko in pokojninsko zavarovanje. Lani marca je potožil o težavah, vendar se je k zdravniku zatekel šele v avgustu. Septembra je moral v mariborsko bolnišnico, 3. oktobra pa je tam prestal težko operacijo. Čeprav je okreval in se kar dobro počutil, zahrbtna bolezen ni mirovala. Ob letošnjem velikem četrtku je moral v mariborsko bolnišnico, nato pa še v Slovenj Gradec in v Ljubljano. Ker je bil v bolnišnici tudi ob rojstnem

dnevu, so mu njegovi bližnji pripravili presenečenje, prinesli so mu pijačo in dobrote ter praznovanje naredili kar v bolniški sobi. A je bil Tone še srečnejši, ko je lahko šel domov. Razvedrili sta ga obe vnukinji, ki ju je imel srčno rad in je ob njunem čebljanju kar pozabil na bolečine. Verjel je, da bo okreval, da bo spet hodil, je razmišljal še dan pred smrtjo, a ni mu bilo dano.

Marjan Križaj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata TONETA SINREIHA, p. d. Peharovega očeta, iz Dovž 49 se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani. Nečakinji Branki in njenemu možu Poldiju hvala za vsakodnevne obiske in lajšanje bolečin v bolnišnici v Mariboru. Prav tako hvala za nesebično pomoč sestri Mariji z možem Jožetom ter bratu Lojzetu in njegovi ženi Olgi, ki so mu z vsakodnevnimi obiskih na onkološkem inštitutu v Ljubljani prav tako lajšali bolečine. Iskrena hvala patronažni sestri Ani Gams za njeno požrtvovalno pomoč ter vsem sorodnikom in sosedom za darovano cvetje, sveče in svete maše.

Prav posebno se zahvaljujemo Dušanu in Darji Krajnc ter Milici in Tonetu Kanovniku.

Hvala g. župniku Tinetu Tajniku, govorniku Marjanu Križaju, cerkvenim pevcem ter pogrebni službi Jerneja Zaveršnika.

Hvala vsem, ki ste nam kakor koli pomagali in Toneta v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Vida, sinovi Roman, Aleš in Silvo z Lidijo ter vnukinji Eva in Lea

Anton Janšek

☆1940

†2008

*V domu našem je praznina,
a v srcih je še vedno bolečina.
Tebe dragi Anton več med nami ni,
a v spominih naših vedno boš ti.*

Mineva leto dni, od kar tebe dragi mož, oče in dedek Anton med nami ni.

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Žalujoci vsi domači

Marjana Turičnik

☆1938

†2008

Nemo in tiho kot je živela, je mnogo prezgodaj od nas odšla Marjana Turičnik, rojena Pogorevc, z Gradišča.

31. avgusta 1938. leta ji je skupaj z bratom dvojčkom Štefanom

stekla življenjska zibel. Svoja otroška in mladostna leta je preživljala s tremi brati in sestro na Tomažičevi kmetiji na Brdah. Osnovno šolo je obiskovala v Šentilju pri Mislinji, ko pa je bila stara šest let, ji je umrla mama. Že kot otrok je prišla za vsako delo na kmetiji. Ko je bila stara 23 let, je spoznala življenjskega sopotnika Ivana z Gradišča. Skupaj sta si načrtala življenjske cilje in obzorja in leta 1961 zazivila na strmi Podkržnikovi kmetiji na Gradišču. Pridno sta gospodarila na kmetiji in z velikim odpovedovanjem obnovila hišo in gospodarsko poslopje. Ob trdem in težkem delu je Marjana rodila štiri sinove: Janeza, dvojčka Jožeta in Cirila ter Andreja, vse pa ob trdem kmečkem delu vzgojila v pridne in poštene. Ko so otroci odrasčali in si ustvarjali družine, je sin Ciril z družino ostal na kmetiji, jo prevzel in postal njen naslednik. Mama Marjana je bila vedno ponosna na svoje sinove, ki so družino povečali za kar devet vnukov. Ob obilici dela na kmetiji pa si je vedno z veseljem vzela čas za merjenje padavin in za opazovanje vremena ter podatke mesečno pošiljala na Hidrometeorološki zavod v Ljubljano.

Leta težkega dela in trpljenja na kmetiji so ji načela zdravje. Pred tremi leti je zbolela in morala v bolnišnico, kjer se ji je zdravje izboljšalo. Pred šestimi meseci pa je zbolel njen mož in čeprav je bila tudi sama hudo bolna, mu je ob boleznih neizmerno pomagala. Ko se je njeno zdravstveno stanje poslabšalo, je morala ponovno v bolnišnico, od koder se ni več vrnila.

Bila si vse, kar smo si želeli, sreča, ko je nismo imeli, ljubezen, ko po njej smo hrepeneli. S smehom rane si celila, svetu dobro le delila. S tvojo pomočjo duša je vzcvetela, za vedno tebe bo želela. Zdaj v očesu si se skrila, srcu večnost podarila, za nami skozi življenje dolgo še boš hodila.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage Marjane Turičnik se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti, ji darovali vence, cvetje in sveče, nam pa izrazili besede sožalja. Hvala gospodu župniku Petru Leskovarju za lepo opravljen pogrebni obred in nagovor, hvala govorniku Tonetu Kotniku za ganljivo izrečene besede slovesa in podgorskim pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: mož Ivan, otroci Janez, Jože, Ciril in Andrej z družinami, sestra Anica in bratje Franc, Štefan in Ivan z družinami

Jože Mencinger

☆1927

†2008

*Dragemu možu Jožetu:
Če bi solza te zbudila,
ne bi krila te gomila...*

Jože Mencinger nas je zapustil 11. Februarja 2008.

Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, vsem, ki prinašate rože in prižigate sveče na njegovem grobu; hvala vsem, ki tam za trenutek stojite in ste v mislih pri nem.

Žaluojača žena Vera in sorodstvo

Marta Krejan, prof.

Izgubljam se, se bojim. S plašnicami na glavi dirjamo skozi življenje. S plašnicami, ki nam onemogočajo pogled levo in desno in ne zgolj tega ... Sploh vidimo, kaj teptamo v svojem

drvenju skozi životarjenje (kako naj drugače imenujem življenje, v katerem znamka avtomobila postaja merilo kvalitete življenja?) in kakšne oblike so danes oblaki? Kaj

nam bo pesnik, kaj nam bodo knjige, saj ne prinašajo denarja?! Razen »bestsellerjev«, ki nam povedo, kako in kje bomo našli pravo in edino srečo in pravo in edino ljubezen, jasno!

Za vraga, ljubezen je treba čutiti, jo sprejeti in deliti. Sreča je tako ali tako drži za roko. Pesniki vedo, slikarji tudi ...Vedo še marsikaj drugega ...

Marko Krejan

Sem v čebelnjaku azbesta. Vse čebele so mrtve, le ena še žalostno leta in išče zavetje pred grozo in obupom, ki so si ga same zgradile, misleč le na eno - matico. Sprva je še nekako šlo, v navideznem kaosu in brenčanju so odstranjale mrtve in hranile rojevajoče ter jih hladile s prozornimi krili. Pridno so zlagale azbestne šestkotnike, kot da ne bi vedele za prežečo pogubo.

Nato jih je zapustila matica, pognala se je visoko v nebo.

Postopoma so shirale, popadale druga za drugo, postajalo je vse manj živahno, nihče več ni odstranjeval trupel, nabirala so se in čeznje je padal prah. Še ta zadnja čebela obupa in najde prostor kjer omahne, s krili trkne v azbest in ga spremeni v parket.

Nanjo padajo moje pekoče solze in strupeni žarki sonca.

Zlatko Škrubej

Humor

Presenečenje

Jože v službi reče šefu: - Res bi šel domov.
- Domov? Sedaj? Zakaj pa?
- Ženo bi rad presenetil.
- A res? S kom pa misliš, da je?

Nasvet

Žena ozmerja moža, ko se zvečer okajen vrne domov:
- Kaj misliš, da bom vsak večer čepela doma in čakala, da se vrneš iz gostilne?
- Kdo te pa sili, da čepiš? Uleži se na kavč.

Poglej še malo na nas, uboge Slovenske lovce!

Ključ

Pijanec se na vse kriplje trudi, da bi s cigaretnim ogorkom odklenil vrata. Mimoidoči mu reče: - Gospod moj, to pa ne bo šlo. Vrata odklepate s čikom.
- Joj, pa ne da sem ključ pokadil ...

Talent

Sodnik zaslišuje obtoženca: - Že dolgo se nisva videla. Kako to, da ste zopet zašli na kriva pota?
- Veste, gospod sodnik, nisem hotel, da bi moj talent propadel.

Leta

Spogledljiva dama vpraša mladega berača: - Koliko, mislite, sem stara?
- Lepa gospa, sploh si ne bi upal ugibati.
- Vam bom pomagala. Približujem se štiridesetim.
- Od spredaj ali od zadaj?

Posledica

Mitja vpraša znanca: - Slišal sem, da si bil v bolnišnici?
- Da, res je bilo.
- Ali ti je bolezen pustila kakšne posledice?
- Je. Bolničarko.

Šopki

Odrski delavec vpraša sodelavca: - Zakaj pa je danes primadona tako slabe volje?
- Dobila je samo osem šopkov.
- In zato je jezna? Osem šopkov je pa vendar veliko.
- Res je, ampak plačala jih je deset.

Še sreča

Znanki so po dolgem času srečata: - Zakaj si pa ti v črnem?
- Mož mi je umrl.
- Kaj pa mu je bilo?
- Gripo je imel.
- Bodi vesela, da ni bilo kaj hujšega.

Ukradena denarnica

Marko telefonira na policijo: - Tukaj Marko Jereb iz Kranja. Pred dnevi sem prijavil, da so mi ukradli denarnico, danes sem jo pa našel.
- Prepozno, osumljeni je že priznal.

Slušni aparat

Tone se hvali prijatelju: - Veš kaj je novega? Prav poceni sem kupil slušni aparat.
- To pa ni slabo. Kako pa kaj tvoja žena?
- O zelo poceni! Samo 300 evrov.

Viharnik

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., Vorančev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC, D.D.

telefon: 02 88 43 332

faks: 02 88 42 684

e-mail: vihornik@gg-sg.si

direktor:

Silvo Pritrznik

glavna in odgovorna urednica:

Ida Robnik

uredniški odbor:

Ida Robnik, Brane Širnik,
Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik,
Marta Krejan, Franc Jurač

lektorica:

Marta Krejan, prof.

idejna zasnova, grafično

oblikovanje in priprava za tisk:

Jože Repas, design

tisk:

ZIP Center d.o.o.
Ravne na Koroškem

avtor fotografije na naslovnici:

Kogelnikov bor, Gorazd Mlinšel

Na podlagi mnenja ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je Viharnik proizvod informativnega značaja (tč. tarifne številke 3).

Higiena

Učiteljica vpraša Uroša: - Uroš, kaj je to higiena?
- Higijene so divji psi s črnimi lisami, ki živijo v Afriki.

Stanka Kotnik iz Završ nad Mislinjo – mlečna kraljica

Mirko Tovšak

Mlekarna Celeia Arja vas, kamor usmerjajo kmetje z našega območja večino pridelanega mleka, se je odločila, da bo za večjo promocijo svojih proizvodov letos objavila natečaj za izbor mlečne kraljice Zelene doline 2008. Ta naziv so lahko pridobila samska dekleta s slovenskim državljanstvom, nekaznovana, stara pa med 18 in 25 let. Poleg znanja iz proizvodnje mleka in mlečnih izdelkov ter smisla za pripravo in serviranje mlečnih jedil so morala pokazati dovolj solidno splošno znanje, vključno z znanjem vsaj enega tujega jezika. Na natečaj se je prijavilo kar nekaj interesentk, najbolje pa se je odrezala Stanka Kotnik z Završ nad Mislinjo, ki je na izboru, ki je bil v prostorih hotela Žalec, zbrala skupaj 268 od 280 možnih točk. Torej je Stanka, ki izhaja z Zaleznikove domačije, pokazala zares solidno znanje, saj je morala odgovarjati kar na 27 vprašanj z vseh možnih področij.

V okviru Festivala zelene doline, ki ga je pripravila Mlekarna Celeia v zadnjih dneh meseca maja, so na festivalnem prostoru tudi uradno okronali mlečno kraljico v za to posebej oblikovanih oblačilih, ki simbolizirajo mlekarstvo in promovirajo tudi dejavnost celjske mlekarne. Sponzor teh oblačil skupaj s posebej izdelano krono je bila Koroška kmetijsko-gozdarska zadruga Slovenj Gradec, ki je sicer tudi največji dobavitelj surovega mleka celjski mlekarni. Stilno oblikovan nakit z motivom znamke Zelene doline je delo steklarskega mojstra Matjaža Gostenčnika iz Slovenj Gradca, ki si je pridobil tudi certifikat mojstra domačih in umetnostnih obrti.

Sicer je Stanka skromno dekle, ki obiskuje Višjo živilsko šolo v Šentjurju, je pa tudi vajena kmečkih opravil, saj je morala od rane mladosti pomagati

Mlečna kraljica v polni opravi

Stanka Kotnik v družbi z direktorico KGZ Slov. Gradec na prireditvenem prostoru v Celei

na 22 ha veliki kmetiji, kjer so se nekaj časa ukvarjali tudi z mlečno proizvodnjo, sedaj pa so se preusmerili v vzrejo krav dojlj. Kmetija ni dovolj velika, da bi omogočala družini normalno preživetje, zato je oče redno zaposlen, mama pa gospodinja in skrbi za domačijo, ko so drugi odsotni. V družini sta še dve hčerki, mama pa nam je zaupala, da so vsa tri dekleta vajena kmečkih opravil pa tudi sicer so pridna in rada poprimajo za kmečka dela.

Ko sem pred kratkim obiskal njihovo družino, sem novopečeno mlečno kraljico tudi pov-

prašal, kaj meni o tem, da smo Slovenci po porabi mleka na prebivalca na repu lestvice evropskih držav. Sama meni, da vse premalo skrbimo za večjo promocijo in reklamiranje prodaje domačega mleka ter mlečnih izdelkov, zato je toliko bolj vesela, da se je Mlekarna Celeia Arja vas spomnila, da tudi na način promoviranja mleka s pomočjo mlečne kraljice stori več za večjo prodajo svojih izdelkov. Prav zato se je tudi z veseljem prijavila na ta natečaj, mlekarna pa ji je omogočila, da sedaj opravlja obvezno prakso v tej delovni organizaciji in se na ta način seznanja s tehnologijo predelave mleka in

mlečnih proizvodov.

Stanka bo torej v letu dni, ko ji bo pripadal laskavi naslov mlečne kraljice, promovirala našo mlekarstvo pridelavo in predelavo mleka v celjski mlekarni. Naj navedemo še to, da je Koroška kmetijsko-gozdarska zadruga Slovenj Gradec, v katero so vključeni domala vsi kmetje, pridelovalci mleka s Koroške, največji dobavitelj surovega mleka v celjski mlekarno. Torej je bil izbor mlečne kraljice s koroškega območja še toliko bolj posrečen in verjamemo lahko, da bo naša Stanka dostojno promovirala mlekarstvo Zelene doline za leto 2008.

Doma je včasih treba poprijeti tudi za kuhlino

Oče, mama in Stanka pred kaščo na Zaleznikovi domačiji

Obisk 11. generacije študentov gozdarstva

Hubert Dolinšek

Kolegi, prijatelji 11. generacije študentov gozdarstva, ki smo študirali na Gozdarski fakulteti v Ljubljani, se vsako leto srečujejo na različnih krajih Slovenije. Letos maja smo se srečali na Koroškem. V Mežici nas je sprejel župan g. Dušan Krebl. Predstavil nam je svojo občino, povedal, s kakšnimi težavami se srečujejo in predstavil načrte občine za prihodnje obdobje.

Po srečanju smo obiskali Rudnik Mežica in si ogledali turistični del jame. Tu nam je vodič g. Marko Kuzman obrazložil zgodovino rudnika in njegov pretekli pomen za Mežiško dolino. Sprehod skozi turistično jamo, kjer je prikazano rudarjenje skozi zgodovino rudnika, je bil zelo zanimiv. Presenečeni smo bili nad podatkom, da so rudarji v preteklih stoletjih izkopali preko 800 km rudniških

rovov.

Za tem nas je pot vodila v Slovenj Gradec, kjer nam je direktor galerije g. Marko Košan predstavil zgodovino mesta in nas popeljal skozi Sokličev etnografski muzej. V galeriji nas je sprejel profesor Karel Pečko, akademski slikar, in nam z zanimivimi razlagami predstavil stalno zbirko galerije in aktualno razstavo domače obrti.

Za zaključek nas je profesor Pečko povabil v svoj atelje, kjer nam je predstavil svoje slikarsko delo. Vsakemu udeležencu je za konec prijetnega pogovora podaril majhno grafiko, ki jo je lastnoročno podpisal.

Moji prijatelji so se vrnili domov zadovoljni in polni vtisov o naši lepi Koroški in njeni kulturi.

Marko Košan pripoveduje o zgodovini mesta.

V rudniku

V galeriji pri akademskem slikarju Karlu Pečku (sedi prvi z leve)

Se vidimo doma.

PREMOŽENJSKO ZAVAROVANJE
Z OSEBNO IN PRAVNO ASISTENCO

asistenca doma